UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
MAR 24 1922

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. Will H. Hays, Postmaster General.

No. 11 Vol. X. PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 16 d. Kovo (March), 1922 m. KAINA 5 CENTAI. 10 Metai

LENKAI VERŽIASI NEUTRALIŠKON ZONON. LIETUVA ATSISAKĖ NUO KONFERENCIJOS SU LENKAIS. TALKININKŲ NOTA LENKIJAI.

Sukilimai pietinėj Afrikoj. Tripolyj revoliucija. Nepavykęs pasikėsinimas. Suvienytos Valstijos ne dalyvaus Genoa konferencijoj. Rusijos amnestija padidino bada. Ukraina federacijoj su Rusija. Ukrainai grumoja lenkų konsuliui. Sako, kad buvo išmokama nelegališkos algos 6,400 žmonių.

LENKAI VERŽIASI NEUTRALIŠKON ZONON.

Washington, D. C. Lietuvos užrubežių ministeris Jurgutis pasiuntė Tautų Sąjungos Sekretoriui Drummond'ui notą, protestuodamas prieš lenkų įsiveržimą neutrališkon zonon. Lenkų kareiviai saperai įėjo į neutrališką zoną ir ėmė taisyt geležinkelį Varėnos - Rudiškių srytyje. Lietuvos vyriausybė žiuri į tai kaipo į nukreiptą į Lietuvą priešininkų žygį, laužantį lenkų pažadus, doutos Tautų Sąjungos Tarybai, ir kadangi tasai žygis gali iššaukt kraujo praliejimą, todėl Lietuvos vyriausybė prašė Tautų Sąjungos Tarybos padaryt įtekmę į lenkų vyriausybę, kad juostos neutrališkumas butų užlaikomas ir kad minėtieji lenkų neprietelingi žygiai butų sulaikyti. Lietuvos Atstovybė tą pačią dieną pasiuntė kablegramo turinį Valstybės Sekretoriui Charles E. Hughes—Elta.

LIETUVOS ATSAKYMAS Į LENKŲ PAKVIETIMĄ.

Washington, D. C. Lenkijos pakvietiman dalyvaut konferencijoj dėl epidemijų, Lietuvos priemeras atsakė, kad Lietuva energiškai kovoja su epidemijomis ateinančiomis iš Rusijos ir Vilnijos, ir kad ji sulaikė gyvulių marą. Lenkijos pakvietimas įduotas Raudonajam Kryžiui. Lietuva bet-gi paaiškino, kad ji negali dalyvaut konferencijoje, nes Lenkija nepildo Suvalkų sutartį—Elta.

SUKILIMAI AFRIKOJ.

London, Anglijoj. Prieš Anglijos valdžią sukilo gyventojai Anglijos kolionijoj, pietinėj Afrikoj, Pretorijos ir Johannesburgo aplinkėse. Prie sukilėlių prisidėjo ir kasyklų straikuojanti darbininkai, kurie nušovė orlaivių komandierą, generolą Thomas ir peršovė generolą Smuts. Valdžia pasiuntė kariumenę ir orlaivių eskadroną, kurie ikišiol 32 bombomis užmušė apie 60 sukilėlių, gi žemės kariumenė nušovė 50 ir paėmė nelaisvėn 520, iš kurių 80 bus atiduoti kariškam teismui, ir galbut tie bus laukuose sušaudytais. Sukilimus čia sukurstė iš Europos atvykę agitatoriai.

TALKININKŲ NOTA LENKIJAI.

Warszawa, Lenkijoj. Francuzijos, Anglijos ir Italijos ambasadoriai paaiškino Lenkijos užrubežių ministerijai, kad jų valdžios ne toleruos, jei Lenkija, užgirdama Vilniuje atsibuvusio balsavimo pasekmes, pasidrasintų Vilnių, su visomis jo aplinkėmis priskirt prie Lenkijos.

Dabar aišku, kad lenkams pasisavinime Vilniaus, priešinasi netik Anglija, bet ir Italija. Francuzija čia rodosi lenkų tik tyčia pridėta, kad paslėpus slaptas sutartis lenkų su francuzais.

TRIPOLYJ REVOLIUCIJA.

Roma, Italijoj. Pastaromis dienomis užsidegė maištai prieš Italijos valdžią, Tripolo aplinkėsę, kur vietiniai gyventojai atsisakė klausyt valdininkų ir ėmė akmenais mėtyt į kareivius. Vietiniams valdininkams telegrafu pareikalavus daugiau kariumenės iš El Mondo, minios sukilo, ir apsiginklavusios išėję į laukus, sugriovė keturis tiltus ir keliose vietose išgriovė geležinkelių pylimus, kad trukiai su kariumene negalėtų ateit. Tuom tarpu čia atskrido tik keturi monoplanai su mažomis bombomis ir lengvais kulkasvaidžiais, nuo kurių ikišiol jau žuvo apie 10 sukilėlių.

NEVYKĘS PASIKESINIMAS.

Sofia, Bulgarijoj. Ikišiol nesusektas niekdaris buvo pasikėsinęs ant Suvienytų Valstijų legacijos, kurioj reprezentantu yra C. S. Wilson. Pasikėsinimas vienok buvo ne pasekmingas, nes pamesta po durimis bomba tik savo trenksmu išardė legacijos langus, triobai daugiau nieko ne pakenkiant. Apart to dar legacijoj nieko tuom tarpu nebuvo, tad ir niekas ne išgasdyta.

S. VALST. NEDALYVAUS GENOA KONFERENCIJOJ.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų valdžia, apsvarsčiusi pakvietimą, atsiųst savo atstovus į Genoa konferenciją, nusprendė atsisakyt šioje konferencijoje dalyvaut, pamatuojant tuom, kad ši konferencija nėra šaukiama ekonomijos tikslu, kaip sakoma, bet su tikslu politiškuoju, o tų politikų ši šalis turi jau užtektinai namie, nereikalaudama jų ieškot Europoje.

AMNESTIJA PADIDINO BADĄ.

Moskva, Rusijoj. Sulyg Rusijos komunistų valdžios pernai duotoji amnestija kaliniams, iš kalėjimų paleidus šimtus tukstančių žmonių, badas dar labiau pasididino, ir šiadien apart jau nuo seniau badą kenčiančių dėlei pernykščio derliaus žlugimo, 200,000 vyrų ir moterių, paleistų iš kalėjimų, ikišiol mitę žolėmis ir vandeniu, mirštą badu ir negalėdami perkęst šalčio, kurio atsigynimui neturi drabužio.

UKRAINA FEDERACIJOJ SU RUSIJA.

Lodz, Ukrainoj. Ukrainos republikos prezidentas Rakovski paskelbė viešai, kad Ukrainos republika pasilieka federacijoj su Rusija. Ukraina turi savo atskirą valdžią ir valdosi sulyg savo tvarkos, bet geležinkelius, telegrafus, kariumenę, pačtą ir kitas visuomeniškas įstaigas, kontroliuos Rusija, ir reikalui esant, jei Rusija eitų su kuom nors į karę, Ukraina eis Rusijai talkon, o jei Ukrainai parsieitų su kuom nors kariaut, tai Rusija gelbės.

GRUMOJA LENKŲ KONSULIUI.

Buffalo, N. Y. Lenkijos konsulis S. Manduk gavo grumojimo laišką, po kuriuom pasirašo "Ukrainų juodrankiai." Laiške grumojama atėmimu gyvybės, jei Lenkija ne paliuosuos kalėjime laikomą ukrainą, suimtą už ne nusisekusį pasikėsinimą ant Pilsudskio Lemberge, pereitą rudenį. Manduk laišką perdavė policijai, ir ta dabar dienomis ir naktimis saugoja lenkų konsuliatą, kad kas ją ne užpultų.

SAKO, KAD BUVO IŠMOKAMA NELEGALIŠKOS ALGOS.

Washington, D. C. Civiliškos tarnystės stekretorius Falls raportavo federališkam prokororui, kad sulyg jo persitikrinimo, iš 80,000 civiliškųjų patarnautojų, samdytų karės metais, 6,400 samdininkų yra ėmę iš valdžios algas nelegališkai, arba jas gaudavo neveikdami jokį darbą. Prokuroras žada tą viską tuojaus ištirt.

PAILGINS KONKLEVOS LAIKĄ.

Roma. Italijoj. Popiežius Pius XI išleisdaams Bostono kardinolą O'Connel, liepė jam parvežt Suvienytų Valstijų katalikams geriausius linkėjimus, ir davė žodį, kad ateityje prisiruošimui konklevos laikas bus pailgintas iki 15 dienų, kad konklevon galėtų suspėt atvykt ir Amerikos kardinolai.

6,000,000 NELANKO MOKYKLAS.

Chicago, Ill. Mark T. McKee iš Detroito, laikydamas čia prakalbą našlaičių globos draugijos susirinkime pasakė, kad Suvienytose Valstijose yra 25 milijonai vaikų, abiejų lyčių, mokyklos metų amžiuje, iš kurių 6 milijonai nelanko mokyklas, nėgi yra jas kada nors matę. Šitie vaikai visi yra našlaičiai, neturinti tėvo nė motinos, ir užlaikomi tik privatiškų globėjų ir giminių, kurie juos mokyklon ne leidžia.

REIKALAUJA 6,000 DARBININKŲ.

Boston, Mass. K of P rumuose laikyta susirinkimas, kuriame Kuzbas draugijos komitetas aiškino, kad yra reikalaujama 6,000 patyrusių ir gabių darbininkų. Jų reikalaujanti Rusijos valdžia, kuriai tokių darbininkų truksta Siberijoj. Kuznec-Basin aplinkėse. Kalbėjo tulas Kosgrov, kurs dar paaiškino, kad apart darbininkų ten yra reikalinga daktarai, mokintojai ir dantistai. Darbininkai reikalaujami į kasyklas, į girias ir prie ukių darbų.

SENATE VAIDAI UŽ KONFERENCIJĄ.

Washington, D. C. Senatan nuėjus aktui atsibuvusios Washingtone konferencijos sutarčių patvirtinimui, senate prasidėjo dideli vaidai už ir prieš padarytų sutarčių priėmimą. Jau daug laiko praleista ginčams ir vaidams, ir jokiu budu ne prieinama prie susitaikymo, kad galutinai sutartį priimt, ar atmest.

RAUPLIŲ EPIDEMIJA.

Bridgeport, Conn. Fairfield ir Danbury pavietuose pradėjo smarkiai plėstis rauplių epidemija. 24 valandų bėgyje buvo 150 susirgimų. Epidemija daugiausia plečiasi kaimuose. Visi vietiniai ligonbučiai kiek galint daro daugau vietos, kad galėtų sutalpint kuodaugiausia ligonių. Devone siaučia taip vadinami vištaraupiai.

7 METAI KALĖJIMO UŽ BIGAMIJĄ.

Cleveland, Ohio. Pasibaigė čia teismas, kurs jau nuo seniau tęsėsi tyrinėjant prietikius tulos Jessie Scaman, kaltintos už bigamiją. Teisme kaltinamoji prisipažino, kad ji buvo ištekėjus už aštuonių vyrų, ir nė su vienu neturėjo perskyros. Teismas ją užtai pasmerkė septyniems metams kalėjiman.

PORAVIMOSI TIESOS N. J. VALSTIJOJ.

Tronton, N. J. New Jersey valstijos legislatura išleido naujas poravimosi tiesas, sulyg kurių draudžiama vest ir tekėt abiejų lyčių ypatoms, kurios serga veneriškomis ligomis. Norinti poruotis, turės poravimosi laidus išduodančiam valdininkui parodyt daktaro paliudijimą, patikrinantį, kad kandidatai į "moterystės stoną" yra liuosais nuo veneriškų ligų.

BOLŠEVIKAI ARTINASI PRIE VLADIVOSTOKO.

Čita, Siberijoj. Bolševikų kariumenė, vedama generolo Kappelo, artinasi prie Vladivostoko ir nuo jo yra tik 200 verstų atstume. Vladivostoką nuo Gegužio mėnesio valdęs antibolševikas generolas Merkulov, pabėgo į Japoniją, pirmiaus aplinkes apiplėšęs ant dviejų milijonų rublių auksu. Vladivostoke tvarką palaiko Merkulovo likę kareiviai, gi kitokios valdžios ten jau nėra.

PASMERKĖ 192 M. KALĖJIMAN.

Barcelona, Ispanijoj. Teismas pasmerkė 192 metams kalėjiman tūlą prigaviką kurio Europos policija jau nuo seniai ieškojo. Jis vadinosi visokiais vardais, tik čia areštavus jis pasivadino Antonio Lusia. Jis buvo vedęs septynias pačias ir nuo kiekvienos išviliojęs dideles sumas pinigų, pasmuko ir ieškojo kitos ir vis taip elgdamasis nuo aristokračių išviliojo apie $4,000,000 frankų.

VALDŽIA REIKALAUJA $6,000,000.

Detroit, Mich. Federališkoji valdžia pareikalavo iš "Lincoln Motor Co." automobilių firmos 6 milijonų doliarių. Šitą firmą neseniai nupirko H. Fordas, ir dabar niekas nežino, už ką valdžia tų milijonų reikalauja, bet galbut tai dalykas yra surištas su kontraktais dar iš karės laikų.

KERŠYDAMAS PAČIAI PRIGIRDĖ VAIKĄ.

New York, N. Y. Tulam W. Lidle, 19 metų vaikėzui, pabėgo pati. Jis jai už pabėgimą keršydamas, ir pasiėmė 7 metų savo vaiką, prigirdė jį maudymosi kubile ir paskui pasidavė policijai. Jo pati, pabėgdama vaiką buvo palikusi pas savo tėvus, bet jis išsiprašė, kad leistų vaiką su juom pasivaikščiot, ir nusivedęs namo, jį prigirdė.

VALDŽIA ŠELPIA UKININKUS.

Washington, D. C. Jau nuo seniau svarstytą bilių, reikalaujanti duot ukininkams pašelpą iš valstybės iždo, senatas perleido be pasipriešinimų, ir tuomi iš valstybės iždo asignuojama penki milijonai doliarių sušelpimui ukininkų valstijose N. Dakota, Wyoming, Montana ir kitose, kur ukininkai pereitą vasarą nukentėjo dėlei sausumų, ciklonų ir kitokių nelaimių.

SUĖMĖ SUKILĖLIŲ VADĄ.

London, Anglijoj. Po ilgų besistengimų, galiaus Anglijos kariumenei ir žvalgų buriams pasisekė suimt Indijos sukilėlių vadą Mohandas Gandhi, kurs jau nuo gana seniai su savo pasekėjais kėlė riaušes prieš valdžią. Suimtasis tuom tarpu yra laikomas kalėjime, ir ką su juo mvaldžia padarys, niekas nežino.

Vėliausios žinios.

Popiežius serga. Popiežius Pius XI serga gerklės uždegimu. Daktarai tikrina, kad pavojaus nėra.

Didelės viesulos. New Orleans aplinkėse siautė dideli huruganai. 30 žmonių užmušta ir daug sužeista.

Sukilimai baigiasi. Į Londoną parėjo žinios iš Pretorijos, kad pietinėj Afrikoj sukilimai jau baigiami slopint, ir bile dieną vėl viskas bus ramu.

Mokesčiai už saulės šviesą. Francuzijoj uždedama žmonėms mokesčiai, už naudojimąsi saulės šviesa.

IŠ DARBO LAUKŲ.

Providence, R. I. Dėlei straiko išsiplėtimo visose audyklose, audyklos tapo uždarytomis, kol vieton straikuojančių darbininkų rasis užtektinai norinčių užimt straikierių vietas, unijai ne priklausančių darbininkų.

—Indianapolis, Ind. Sulyg ikišiol atsibuvusių balsavimų angliakasių distriktuose, 10 dalis darbininkų bitumino kasyklose, nutarė išeit į straiką nuo 1 d. Balandžio.

—Philadelphia, Pa. "Pennsylvania" ir "Long Island" geležinkeliai sutarė duot padirbt 300 plieninių, pasažierinių vagonų. Tai didžiausis užsakymas geležies ir plieno išdirbystėje, šiais metais.

—Worcester, Mass. "Osgood, Bradley Car Co." gavo užsakymą padirbt 25 gatvekarius, tinkamus tik motormonų patarnavimui, be konduktorių. Užsakymas siekia 175,000 dol. Darbas jau prasidėjo.

—Manchester, N. H. Miesto taryba nutarė paskirt iš savo tarpo komisiją, kuri pasistengtų sutaikyt audyklų straikuojančius darbininkus, su audyklų savininkais.

—Lynn, Mass. Tarp kurpių dirbėjų ir fabrikų savininkų įvyko derybos, kuriomis susitaikyta straiką užbaigt. Darbininkai priima algų sumažinimą 20 nuošimčiu ir 50 valandų savaitės darbo. Sutartis padaryta šešiems mėnesiams.

—Lowell, Mass. "Bay State" audykla dirba dalį laiko, kitos gi uždarytos dėlei straiko. Straikuojanti darbininkai tariasi pasiųst savo atstovus pas audyklų operatorius ir pakviest abiem pusėm susitaikyt.

Žinios iš Lietuvos

Kruonis (Kaišedarių aps.) Noriu pasidalyt su "Amerikos Lietuvio" skaitytojais žinute iš musų kampelio, papasakojant, kaip pas mus buvo švenčiama Lietuvos neprigulmybės šventė 16 dieną Vasario.

Kruonio miestelis yra nedidelis, viduryje savęs turi didelę turgavietę, kurion sueina keturios gatvės. Kiekvienoje šių gatvių buvo neapsakomai gražiai išpuošti vartai. Viduje plotvės vaikščiojo pasipuošę kareiviai 6-to pėstininkų pulko, ir dainavo tautiškas dainas. Šone turgavietės buvo išpuoštas didelis aukuras, prie kurio 6-to pėstininkų pulko kapelionas laikė iškilmingas mišias. Šale aukuro stovėjo didelės minios civilišku žmonių, o aplink kariumenė, pasipuošę valstybės vėliavomis. Iš kitos aukuro pusės stovėjo apie 200 mokinių. Pasibaigus mišioms, kapelionas pasakė tam tikrą pamokslą, paminėdamas, kad kitą metą gal turėsime laimę švęst Lietuvos neprigulmybės šventę Vilniuje; priminė ir apie Laisvės Varpą.

Po pamaldų griežė karišką orkestra, o viršininka pasveikino kariumenę šiokiais žodžiais: "Sveiki, broliai!" Jų atsakymui prasidėjo griezimas maršų. Tuom tarpu atjojo apie 20 šauliu gražiai pasipuošusių, kurie kiekvienas ant durtuvo turė jo prisikabinęs nedidelę valstybės vėliavą. Prasidėjo maršavimas, ir šauliai jojo paskui maršuotojus, po tris, pirmiausia jojant vienam narsiam ir drąsiam jų vadui, o žmonių minios jiems šaukė: "Sveiki Šauliai!" ir taip šitai parodai pasimaišius turgavietėje ir gatvėse, minios išsiskirstė.

Adol. Ambrozevičius.

Veiveriai (Mariampolės apsk.). Netikėtai man į rankas pateko vienas "Amerikos Lietuvio" numeris, kurį skaitydamas patėmijau, kad jame talpinama ir šiokios-tokios žinios iš Lietuvos, tad pasiryžau parašyt šį-tą iš Veiverių kampelio.

Veiveriai nedidelis miestelis, stovįs prie Kauno-Marimpolės plento. Kitą kart Veiveriai savo kultura galėjo šiek tiek daugiau pasigirt [illegible] Lietuvos kampelius. Čia jau nuo seniai įsteigta Mokytojų Seminarija, kurio je [illegible]okinosi vietos ir kitų [illegible] kraštų jaunuome[illegible] k[illegible]rę, neužmiršta [illegible]linkei darbštaus [illegible]iško kunigo Andriu[illegible] dėka, čia buvo įsteigta taupomoji-skolinamoji kasa kooperacijos bendrovė "Irklas," Blaivybės skyrius, Žiburio draugijos, arbatinė ir k.

Bet užėjo didėji karė. Visu savo sunkumu apgulus Lietuvą, neaplenkė ir šio ramaus musų kampelio. Vietinė inteligentija, kėlusi šio kampelio kulturą, veik visumoj išsidangino Rusijon. Užėjo vokiečiai: su jų užėjimu tapo palaidotas ir šių įstaigų veikimas, nes vietiniai inteligentai, kartu su šių įstaigų įkurėju ir jų globėju kun. Andriuliu, išsikėlus Rusijon, nebuvo kam atgaivint. Bet kad ir butų kas atsiradęs, kurs butų panorėjęs jas nors dalinai atgaivint, vargu butų savo tikslą pasiekęs, nes geležinė žiauraus okupanto vokiečio ranka, netik ką visą buvo užgniaužusi, užslopinusi, bet ir burnas visų užčiaupusi. Žmoneliai su ilgėsiu laukė, kada gi jiems sužibės nors ir mažytis, tiek amžių tos kovotosios laisvės spindulis, kadagi galėsią laisva krutine kvėpuot savo gimtoje šalyj.

Bet, kaip žuvo šiaurės rusų jungas, taip žuvo ir žiauraus okupanto galybė. Ir štai, ant tų tėvynės griuvėsių, tartum iš grabo, tiek amžių merdėjusi, vėl keliasi laisvutė, nepriklausoma Lietuva, šaukianti visus savo apgynimo ir kurybos darban. Todėl tikką iš ištrėmimo sugrįžęs vietinis inteligentų burelis, vėl išsiskirsto: kas stoja kariumenėn ir ten ginklu gina tėvynę nuo besiveržiančių jon priešų, kas važiuoja Kaunan ir ten stoja valstybės kurimo darban. Tad Veiveriai su apylinke, vėl laikinai liekasi be savo vadovų. Pradėjus, kaip visuomeniškam, taip valstybiniam gyvenimui eit į normališkas vėžes, šiaip taip ir Veiveriai susitvarko: įsikuria pradinės mokyklos, atgyja kooperatyvas, virsdamas rimtu konkurentu čia gyvenančiai Maižiešiaus giminei, ir kitiems panašaus plauko spekulentams. Kiek vėliau įkuriama, vieton buvusios Seminarijos, progimnazija, ilgainiui atgyja ir blaivybės skyrius. Kaslink apšvietos, tai dar nėkuomet čia nebuvo toks sukrutimas šviestis, kaip dabar. Žmoneliai netik kad savo vaikus apščiai leidžia mokyklosna, bet ir patįs neatsilieka nuo apšvietos. Taip, vietinių mokytojų prieš kalėdas įsteigtuose vakariniuose suaugusiems kursuose, jau dabar mokinasi virš 300 suaugusio jaunimo, kurio tarpe, kaip girlėt, yra net senelių.

Be kitų dalykų, kursuose aiškinama ir alkoholio ir blaivybės reikšmė, kaip šeimyniškame, taip visuomeniškame ir valstybiniame gyvenime. Bet musų jaunimėlis ant tiek yra to raugo prisigėręs, kad jokiu budu negali, nors ir dalinai, perstot garbinęs smuklių "dievaitį" alkoholį. Bet jeigu musų kursų įsteigėjai ir jų mokytojai ir toliau neatsisakys šviest liaudį, darydami mitingus, suošdami paskaitas, organizuodami jaunimo ratelius, tai tikrai, jau dabar galima konstantuot, kad alkoholio garbintojų skaičius žymiai sumažės.

Taigi vien tik linkiu, kad jų pradėtam taip prakilniam liaudies švietimo darbui, užtektų energijos ir ištvermės, o liaudis, visuomet bus dėkinga savo kulturos žadintojams, ir jų vardus su pagarba minės.

Antan. Difartas.

Vilniaus lietuvių balsas.

Pildosi lenkų piktybių nuodingoji taurė iki dugnui! Veidmainiškų prietelių lapės kaukėmis apsidengusių pakirsta musų laisvo gyvenimo buvis; gudriais 1919 m. Bal. 19 d. pažadais, kurie jau skatiko neverti, norėta užgesint musų liaudį; ciniškai išplėšta mums trupiniai nevamusų laisvės; iš valdiškų įstaigų, kurios žemėj tiesotai mums priklauso, išvarė mus; kuomet męs įtikėjome Suvalkuose lenkų geriems norams, gudriai išnaudota musų pasitikėjimas, "žygių karžygiai" tapo mums, pergalės nelaisviams, ponais, aršesniais negu senieji prispaudėjai. Kur yra jų gėda?

Atėjo žiaurios Spalio dienos, kurios pradėjo musų Golgotą. Stengėsi mums išplėšt tą morališką pajiegą, kuri sriove plaukia iš žydro tikėjimo musų liaudies. Musų kunigus varinėjo, kišo kalėjimuosna. Atėjo priespauda ir šimtus šeimyniškų ryšių pajiega sutraukiant, nuvaryta broliai musų netikram likimui! tėvų kalbai, kuria dar tėvai musų laisvai buvo auklėjami, uždaryta mokyklos, laužant šventą musų tiesą auklėt jaunasias kartas musų žemėje, musų kalboje.

Ir į lenkų garbės vainiką įpynė smugių žymes ant kuriųvaikų musų, vaikų, kurie nenorėjo apleist savo numylėtą mokyklą. Atėjo persekiojiami ir areštai, o su jais pragariškas gundymas silpnųjų dvasia musų tarpe ir skausmo begalė tose širdyse, kur turėjo išsižadėt šeimynos ryšių, nes kitaip dar skaudesnis tėvynės išsižadėjimas juos laukė. Dasigyvenome tukstančius verksmų.

Lietuvos, musų Tėvynės sostinėje, mums uždraudė manyt! Ir persekioja mus. Skaudus nuliudimas ir rustus piktumas krutinėse musų! Šalin mus veja iš žemės musų! Šlykštus veidmainiškumas, pašėlusi pergalė, begėdiška prievartą, civilizacijos gėda yra tie kulturos medžiotojai. Sąžinę savo tauta apsunkina amžiams! Slidžiosios širdis, nutrintosios kaktos ir žemosios sielos paims joje viršų... Vidaus puvėsis, kirminas, kaip vėžys suės tą tautą. Bet męs nenusilenksime.

Musų tėvynės mielė jau šiadien savo tiesotumu yra visų dangumi augštesnė už rėksmus ir pasigyrimus tų pergalės garbintojų.

Nėkoumet nepripažįsime atimtos mums tėvų žemės, kaipo nuosavybę primestųjų mums ponų. Toji lenkų tiesa visuomet mums pasiliks neatkeršyta iki ateis laikas, kada didis Trojos miestas pavirs į griuvėsius.

Neužmiršime ir neatleisime tų skriaudų. Savo poteriuose vaikai Dievo mels, kad iš tos nelaisvės paliuosuotų. Musų bažnyčiose žmonės su ašaromis Dievo pagelbos šauks prieš prispaudėjus. Atidarysime psalmų knygas ir giedosime 37-tą baisią Dovydo psalmą:

"Žmonių nuskriaustų Galingas Apgynėjau, prie tavęs kreipiamės su savo nesuskaitomomis skriaudomis! Matai, Viešpatie, aiškią musų skriaudą. Netylėk dėl jos, parodyk buvimą savo prie musų tarnų tavo. Atsistok ir ištesėk teisingą teismą tavo. Ir nuspręsk, kas iš musų teisingas yra ir kas kaltas. Amžinasis musų Dieve."

Vienas tik gal but teismas! Dabokime, kad butume verti to teismo! O visi jie stos prieš jį! Ir tie, kurie savo neapykantos prie musų neslepia, ir tie, kurie nepasipriešina dėl daromų mums skriaudų ir tie, kurie žino, kad skriauda mums yra daroma. Kokia tauta, tokia valdžia. Kiekvienas tos tautos narys visą atsakomybę patš neša. Nedarome skirtumo. Kiekvienas jų yra mums musų šventų tiesų niekintuoju ir kiekvienas didžiu musų priešu. Sulyg to ir elgsimėsi. Su panieka prisipildys akįs musų, išdidžiai sukietės sprandai musų, į plieną pavirs alkunės musų! Su pajiega einame į tą kovą! Musų nusileidimų rubežiai jau priciti. Jokiame žingsnyje, jokiame mažmožyje lai jie nelaukia musų mandagumo, kuris praeityje jiems taip lengvino įsišpraust į musų tarpą. Jie atkirsti nuo musų prasikaltimų rubežium. Ne žmogų matome kiekviename jų, bet pasislėpusį priešą, kuris tik laukia kaip mums pakenkus.

Atydžiai seksime kiekvieną jų žingsnį, be pasilsio dabosime jų silpnumus, kiekvieną savo progą išnaudosime iki galui.

Musų bylos tyrumas labai mus sustiprina, nes kiekvienas, kuris stoja anose eilėse, eidamas prieš aiškų teisingumą, turi kovot su mumis iš pasalų. Kiekvieną iš musų priešų tokia kova nužemina, jo dvasią nusilpnina. Mus gi ta kova kelia ir stiprina. Męs turime ginklą, kurio mums nieks neišplėš! Tas ginklas tai musų darbo gausumas. Darbą galima iškeist į visas pajiegas. Ir prie tos pajiegos ir galybės nuolatos einame. Tad, augštai iškėlę neškime tą ginklą! Kiekvienas musų kovotojas bus skaistus ir pasiaukavęs. Lai buna ne nulenkiamas ir drąsus, užsispyręs ir pavojingas. Lai visuose laukuose susirenka jiems nenugalimos užtvaros, mus trusų pagamintos. Lai jiems niekas lengvu nebuna, lai sunaudoja spėką savo nevaisingą.

Nepasitenkinsime vien begyvenymu. Įsiveržė čia į musų žemę spėka. Atsitrauks iš čia prieš musų spėką. Eisime pirmyn į visuomenės dirvą musų žemės pakraščiuose! Tuomet prieš mus ims žydėt gyvenimas bendrasis visiems Lietuvos piliečiams, kurie ją tikrai myli ir gerbia, nežiurint į kalbą. Gaivinanti pasaulio sriovė nupus šalin niekšybių dulkes nuo musų žemės ir mes jas jiems į akis. Savo bylos šviesumu gąsdinsime juos, tous tamsiuosius, naktimis—"Glos Litwy."

Apie taksas.

Kad apsisaugojus nuo baudos, blankos turi but išpildytos ir priduotos prieš 15 Kovo, 1922.

Jei taksos reikia mokėt, priduodant blankas, reikia pridėt mažiausia ¼ dalį pinigų, kuriuos reikės mokėt. Laiko pratęsimas yra suteikiamas iš priežasties ligos, prasišalinimo, ir tt. Šiuos aplikacijos gaunamos pas apskričio kolektorių. Laikas negali but pratęstas ilgiau kaip 30 dienų. Dėl tolimesnio pratęsimo reikia rašyt sekančiu antrašu—Commissioner of Internal Revenue, Washington, D. C.

Nepridavus blankas laike, bauda nedaugiau kaip $1000, dadėjus 25% taksų, bus uždėta.

Neužsimokėjus taksas, kuomet pripuola, yra uždėta bauda 5% taksų ir 1 nuoš. ant mėnesio, kol bus užmokėta. Neteisingai išpildžius blankas, $10,000 nedaugiau, baudos bus uždėtos, arba vienas metas kalėjime, ar abi baudos, dadėjus 50%, pripuolančių taksų.

Atviras laiškas.

ŠIMONIŲ MOKYKLOS MOKINIAI

Geidžia susirašinėt su lietuvių vaikais-mokiniais Amerikoje.

Žemiaus taipiname Šimonių mokyklos mokinių mums atsiųstą laišką, kuriame jie išsireiškia savo pageidavimus. Tai pagirtinas Lietuvos vaikučių žingsnis. Męs nuo savęs pagiriame jų žingsnius ir pakviečiame Amerikos lietuvių vaikučius atydžiai perskaityt savo tolimų broliukų ir sesučių laišką ir parašyt jiems savo atsakymus per "Amerikos Lietuvį," o iškarpas męs pasiųsime į Lietuvos vaikučių laikraštėlį, einantį Lietuvoje.

Labai butų malonu, kad Amerikos lietuvių vaikučiai pradėtų vest korespondenciją su vaikučiais Lietuvoje, nes tokiu budu nuo mažens vieni su kitais sueitų pažintin. Šiuomi kviečiame visus Am. lietuvių vaikučių tėvus ir globėjus, patart vaikučiams, kad jie rašytų savo atsakymus Šimonių mokyklos mokiniams per "Amerikos Lietuvį," o tuomi jie įpras prie rašymo, įsidrąsys ir laiškais vėliaus atsakinėdami ir apsakydami apie savo gyvenimą Amerikoje, jie galės daug kuom prisidėt prie žominų gyvenimo pagerinimo Lietuvoje. Tegul jie žino kaip męs gyvename, ir tegul jie mums pasako kaip jie gyvena. "Amerikos Lietuvis" mielai vaikučiams šitame patarnaus.

Štai Šimonių mokyklos mokinių laiškas:

ATVIRAS LAIŠKAS

iš Lietuvos, Šimonių prad. mokyklos mokinių (Panevėžio apskr.), Amerikos lietuvių mokyklų mokiniams.

Tautiečiai, mokslo draugės ir draugai! Iš laikraščio "Amerikos Lietuvis" męs sužinojom, kad ir Amerikoj esama lietuvių mokyklų, "Aušrelės," o gal ir daugiau kitokių mokyklų ten yra.

Mums parupo sužinot koki mokslai Amerikoj einama, kaip mokiniai mokykloj patįs tvarkosi, ar mokytojai juos tvarko? Šilta jusų mokykloj? Kokios pas jus aplinkės, kalnuotos, ar lygios? Ar yra arti miškai. Koki ten žvėrįs ir paukščiai miškuose ir laukuose?

Pas mus dabar žiema; sniego prisnigo augščiau kelių. Šaltis iki 27 laipsnių Celciaus.

Musų mokykloj reikia mokintis 4 metai. Mokinama: lietuvių kalbos, aritmetikos, gamtos, geografijos, istorijos, paišymo, dainų, rankų darbo, dailaraščio ir nepriverstinai vokiečių kalbos.

Mokytojas į musų reikalus nesikiša ir prasikaltėlius mokinius nebaudžia. Męs patįs turime išsirinkę iš savo gerųjų draugų teismą. Tas tesmas susideda iš 3 ypatų — pirmininko, sekretoriaus ir 1 nario. Taigi šis teismas prasikaltėlius teisia ir mokyklą tvarko.

Turim savo kooperacijos krautuvėlę, kur galima nusipirkt: sąsiuvinių, plunksnų, paišiukų ir kitką. Jos kapitalas sudėtas musų pačių po 5 (markes) auksinus, ir męs patįs, padedant mokytojui, tvarkome.

Žinutes prašom siųst vaikų laikraštėliui "Žiburėliui" Jurbarke, Lietuvoj. Šis laikraštėlis eina į visas Lietuvos prad. mokyklas. Taigi visi Lietuvos mokiniai sužinos kas pas jus dedasi.

Laukiame atsakymo, linkėdami jums pasisekimo moksle.

16 dieną Vasario, Lietuvos nepriklausomybės šventei męs rengiame mokinių vakarėlį. Vaidinsime "Sniegų Karalaitė."

Prašome duot savo adresus per "Amerikos Lietuvio" redakciją, arba per Žiburėlį Jurbarke, Lietuvoj. Męs norėtume ir tiesioginiai su jumis susirašinėt.

Likite sveiki. Jau skambina. Tuoj prasidės mokslas

Visų mokinių vardu: A. Musteikytė, A. Šaulinskaitė, J. Rasinskiukas, V. Petrulytė, J. Matuliauckiukas, L. Kavoliuniukas, K. Dalindžiukas, M. Jodviršiukas, R. Katėliukas.

1922 m. Sausio 31 d.

Nauji svečiai.

New York, N. Y. Kovo 8 dieną, 7 valandą vakare, "Olimpic" laivu atkeliavo du nuo seniai laukiami svečiai iš Lietuvos, kapitonas V. Natkevičius, Lietuvos Steigiamojo Seimo narys, ir jo sekretorius, Valstiečių Sąjungos ir Socialistų-Liaudininkų valdybos narys, Mokintojų Prof. Sąjungos narys, mokintojas B. Žigelis, kurs taipgi yra ir Steigiamojo Seimo nariu.

Kadangi šitie svečiai jau nou seniai buvo laukiami, tai jų pasitikt laivų prieplaukon susirinkęs didelis buris New Yorko ir Brooklyno lietuvių inteligentų, laukė nuo 2 valandos iki 7, kol laivas atplaukė. Svečiai iš laivo tapo išleisti apie 9 valandą vakare, ir tada su laukiančiaisiais pasisveikinus ir trumpai pasikalbėjus, visi nuvažiavo į vieną iš geriausiųjų New Yorko viešbučių, vakarienės, kur po trumpų pasikalbėjimų ir mintimis pasidalinimo apie kelionėje įgytus įspudžius, išsiskirstyta, nes jau buvo vėlyvas nakties laikas.

Malonus svečiai į Suvienytas Valstijas atkeliavo su Valstiečių Sąjungos ir Socialistų-Liaudininkų reikalais. Jų atsilankymo tikslu yra, kad tarp lietuvių čia surinkus kuodaugiausia aukų, su kurių pagelba Lietuvoj butų galima įkunyt demokratijos principus ir Lietuvos valstybę pastatyt ant tikrai demokratiškų pamatų. Todėl gi kiekvieno pažangaus lietuvio turi but pareiga šiuos svečius visomis pastangomis remt jų darbe, kad tuomi prigelbėjus Lietuvai atsistot ant tvirtų kojų ir pasiliuosuot iš vergijos, kurioje ji šiadien yra.

Jau daug visokių svečių męs čia turėjome, bet tokių kaip šie, ir su tokiu tikslu, dar pirmu kartu susilaukėme. Jie yra dar jauni žmonės, iškalbus, draugiški, ir tikrai demokratiško pobudžio.

M. L. Vingaudas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

Visi gyveno kartu.

New Bedford, Mass Prieš teismą statyta tulas Gouvela, kurs savo gyvenimo trioboje, su savo šeimyna, susidedančia ir pačios ir keturių vaikų, laikė 4 kiaules, arklį, karvę, 6 vištas ir 4 kralikus. Teisman jam atėjus, kambaris taip prisipildė gyvulių mėšlo odoru, kad reikėjo atidarinėt visus langus.

Statys didelį viešbutį.

Chicago, Ill. Tulas Stevens nuo pirmos dienos Gegužio pradės statyt prie Michigan Boulvard naują viešbutį, kurs susidės iš 3,000 kambarių. Bus didžiausis viešbutis pasaulyje.

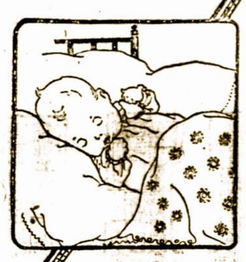

Jeigu Kitoki Maistai Negelbsti

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Privalo būt pirmutinė viltis. Jis yra sveikas, maistingas ir gardus, taipgi lengvai suvirškinamas.

Trys pastarosios moterų gentkartės pilnai pasitikėjo jam. Eagle Brand yra nuolatos rekomenduojamas per gydytojus, nes jis čystas, sveikas ir lengvai suvirškinamas.

Iškirpkite šitą pagarsinimą ir prisiuskite į Borden Co., New York ir gausite lietuvių kalboj pilnus nurodymus ir patarimus, kaip jį vartoti visai veltui, taipgi ir puikią kūdikių knygą.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States ——— $2,50
In Foreign Countries ——— $3,00
Single copies ——— 5 cents.

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose ——— $2,50
Kitose valstybėse ——— $3,00
Pavieniai egzemplioriai ——— 5 centai.

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, ander the Act of March 3 1879.

POLITIŠKI DUMAI LIETUVOJE IR KITUR.

—o—

Jau suvirš du metai kaip svetimoj spaudoj vienas tai kitas rašytojas, laikas nuo laiko išsireiškia, kad Europoj kils karė, ir tai didelė karė. Kas ir kur nori kariaut, ikišiol niekas ne pasakė. Vienok dalykus tėmijant kiekvienam akis kliuvo ant Anglijos ir Francuzijos, kurių argumentai nuo pat pasaulinės karės užbaigimo Versaliuje neva taikos, kuri ten atlikta tik sulyg Francuzijos diktacijos, kad kariavusių valstybių didžiuma, atjausdama Francuzijos nelaimes, paneštas dėlei Vokietijos užpuolimo, noromis-nenoromis sutiko priimt padiktuotas išlygas.

Anglijos nepasiganėdinimas prieš Francuziją nuo Versaliaus taikos kaskart didinosi. Francuzija tą gerai matė, ir visaip bandė savo priešą kaip nors pasitraukt savo pusėn. Tam daugiausia darbo padėjo priemeru buvęs Briand, bet pasekmės ne atsiekta, ir Briandas matydamas, kad savo kaimynės negali suminkštint ir savo pusėn pasitraukt, rezignavo iš savo vietos, jausdamas, kad gero nebus. Užstojęs naujasis priemeras Poncair, despotišku tonu užgiedojo giesmę pareikalavimo, kad Anglija net kontraktą padarytų su Francuzija, prižadant ją daugiau ne užkabinėt. Tas dalykus dviejų kaimynių dar labiau pablogino iki tiek, kad rodosi, jog karės gaisras tarp Anglijos ir Francuzijos ne išvengtinas. Rodosi, kad Anglija prie karės ir rengiasi, nes savo kolonijoms, viena po kitai, duoda šiokias - tokias neprigulmybes, kad karei ištikus, neturėt namie pavojaus. Tai dumai karės gaisro tarp Anglijos ir Francuzijos. Dabar nors paviršium pažvelgkime į karės gaisro dumus Lietuvoje.

Jau žinome kaip Lietuvoj dalykai stovi su Vilnium, kurį lenkai pasivogę iš Lietuvos ir visokiais budais jį savinasi, nepaisėdami nė protestų, nė svetimų valstybių notų, paliepiančių Lenkijai su Lietuva taikintis. Toks lenkų pasielgimas jau nuo seniai rodėsi kokiu tai dirbtiniu pabuklu sukurimui Europoj naujos karės. Ir šiadien tas pabuklas pasirodo kiek aiškesniu. Tautų Lyga, Lietuvos reikalus taip ilgai trukdžiusi ir valkiojusi šen ir ten, galiaus nuo visko atsisakė, ir savo komisiją atšaukė iš tarpo lenkų ir lietuvių kariumenių. Tas buvo ženklu, kad yra tyčia pats dalykas erzinama, ir įerzinus ta komisija atitraukiama, kad greičiau davus progą vienos ir kitos pusės kariumenėms susiartint ir iššaukt mušius. Ir šiadien tas jau ima pildytis, nes Lenkijos kariumenė įsiveržė neutrališkon zonon ir ėmė taisytis sau Varėnos-Rudnicos geležinkelį, kad juomi grudusis toliau į Lietuvą. Tai vienas vėjas, Lietuvon nešantis karės gaisro dumų debesį. Bet štai ir antras. Pereitoj savaitėje iš Helsingforso pasirodė žinios, kad Francuzija pareikalavo iš Lietuvos, Latvijos ir Estonijos, mokėt jai Rusijos skolas, kurias Rusijos imperija užsitraukė Francuzijos bankose, dar carų laikuose. Šitas Francuzijos pareikalavimas nėra niekas kitas kaip tik ne aiškus ultimatumas pabaltjurio valstybėms, arba priekabė, kad aiškiaus butų Francuzijai Lietuvon įsilaužt sykiu su Lenkija, kaip tik lenkai užpuls Lietuvą, nes be priekabių visgi dar ten laužtis nedrįsta. Tad kaip matoma, Lenkijos ir Francuzijos beveik jau viskas surengta Lietuvos užpuolimui, o jau apie Latvijos ir Estonijos likimą nėra kalbos, juk be tų "do morza" nebutų galima prieit.

Bet Anglija dar nenurimo francuzų glostoma ir bauginama. Ji ir tolinu akyvai daboja Francuzijos, ir jos auklėtinės Lenkijos žingsnius, ir galbut jieško tinkamos progos, kad arčiau prisikabinus prie francuzų ir lenkų. Ir todėl, kaip tik pasirodė žinios apie Francuzijos pareikalavimą iš pabaltjurio valstybių Rusijos skolų, Anglija tuojau pareikalavo Lenkijos pasitraukimo iš Vilniaus, iš Lietuvos žemės, o Londono laikraščiai sujudo kritikuot Lenkiją ir Francuziją, net valdžiai patariant greičiau rengtis į karę su Francuzija, nes ji vistiek yra ne išvengtina.

Šitie du nutikimai, Francuzijos pareikalavimas Rusijos skolų iš pabaltjurio valstybių, ir Anglijos pareikalavimas Lenkijos pasitraukimo iš Lietuvos, yra dvi stambios kibirkštys karės gaisro dumuose, kurios labai greitai gali sukurt ir patį karės gaisrą Europoje, kurio jau nuo tulo laiko strategikai laukia.

Jeigu karė kiltų (o kilt ji gali labai greitai) tarp Anglijos ir Francuzijos, jon įsiveltų ir kitos valstybės. Italija jau yra dikčiai privargusi, ir todėl galbut liktusi greičiausia neutrališka, bet kitos to ne pakęs. Karė, be abejonės, kaip Francuzijos taip ir Anglijos butų kiek galint kreipiama kur nors toliau nuo namų, kad savo teritorijas ne naikinus, tad jos gali greičiausia įvykt Lenkijoj. Jeigu Francuzija su Lenkija imtų veržtis į Lietuvą, tada Anglija savo kariumenę gabentų į Latviją, ir iš ten sykiu su latviais lietuviais ir estonais, susiremtų pirmiausia Lietuvoj. Kadangi lietuviai ir latviai yra smarkus kareiviai, tai su anglų pagelba užpuolikus išstumtų į Lenkiją, ir ten išsitaisytų mušiai, nes lenkams, kaipo dideliems bailiams, parsieitų greit iš Lietuvos pasitraukt, ir kol francuzai jiems atgabentų didesnes spėkas, reiktų pasitraukt tolokai savo žemėn. Tokiame atsitikime, Rusija turėtų progą lenkams užduot smugį iš šono. Vokietija, nors ir labai nusilpusi dabar, vienok ne iškęstų nepasinaudojus iš progos, kad atsikeršijus už Sileziją ir ją atsiėmus, tad be abejonės ateitų talkon iš kitos pusės ir užpultų francuzus ir lenkus. Tokiu budu karė susikurtų iš Anglijos, Vokietijos, Lietuvos, Latvijos, Estonijos, Rusijos, Lenkijos ir Francuzijos.

Lenkija tikisi dar sau pagelbos Rumunijoj, bet tai tuščia viltis, nes Rumunijos valdžiai einant kam nors talkininkaut, namie kiltų visuotinas straikas, o straikai tankiai išsivysto į revoliuciją. Gi Lenkijoj ir Francuzijoj šiadien gyventojai kenčia didelį vargą ir skurdą, ir karių ne pageidauja, todėl kilus karei, ir į frontus išgabenus kariškas spėkas, namie irgi beregint kiltų straikai ir jie išsivystytų į revoliuciją, ir tada dvi militariškos davatkos, Lenkija ir Francuzija, smegtų kaip sauja molio vandenpuolyje. Tada Rusija pasilaikytų Lenkijos kraštą, Vokietija kitą. Ir tada varšiaviakai krepšius užsikabinę galėtų eit Rumunijon, o Francuzija Italijon — ubagaut, nes namie jau ir šiadien neturi kuom pasimaitint, tai lenda į svetimas šalis vogt ir plėšt.

O Lietuva tada atsiimtų savo žemės dalis, su pritarimu Anglijos ir Vokietijos nusistatytų savo rūbežių, ir pradėtų pirklybą su Vokietija ir Anglija. Lietuva ir ir Latvija, kaipo žemdirbystės šalįs, lengvai gali savo ukių produktais išmaitint Angliją ir Vokietiją, o iš jų gaut sau geležį, mašinas ir kitokius išdirbius. Ir tada Lietuva ir Latvija galėtų pradėt laimingą gyvenimą, po sutrumpinimui kaukuolės slaviškojo ir romaniškojo siaubuno, kurs šiadien pasinaudodamas svetimomis nelaimėmis, ne išsitenka savo kailyje, ir vis šliaužia tolyn, kad tik gilt ir gilt ramiai gyvenančius žmones. Tada butų antrasis Žalgiris, kurio kovoj, Lietuva su savo talkininkais sutrupino nelabąjį germaną, prisidengusi skraiste su juodu kryžium.

Aplink Pasižvalgius.

Chicagoj prieš valstijos prokurorą buvo pašauktas vienas lietuviškas advokatas, kad pasiteisintų iš daromų jam priekaištų viliojime iš žmonių pinigų. Tas advokatas pardavinėjęs žmonėms kokios ten "bendrovės" šėrus. Prokuroras išklausinėjęs, advokatui paliepė žmonėms sugražint pinigus, kuriuos jis yra surinkęs už tuos šėrus, ir paliepė daugiau panašiais darbais ne užsiimt.

—o—

Kaune pradėjo eit naujas dienraštis "Lietuvos žinios." Yra tai atgaivintas dienraštis, kurs 1909 m. ir 1915 m. buvo leidžiamas Vilniuje. Ten pat pradėjo eit mėnesinis "Lietuvos ukis."

o

Lietuvoj panaikinta visi ikišiol vartoti rusų sistemos svėrimai ir matavimai, jų vieton įvedant metrišką sistemą. Vieton rusiško svaro dabar bus vartojama svaras pusės kilogramo, o vieton "aršino"—metras.

—o—

Tik su draugais busi laimingas.

Pasaulinio gyvenimo sukuryje žmogus turi prigimtą tiesą but laimingu. Sociališko žmogaus gyvenimo pareigos ir uždaviniai visuomet yra, kad tapt laimingu. Visi męs gyvename ir trusiamės vien todėl, kad savo gyvenimą norime išpuošt laimės žiedais.

Kasgi nenori but laimingu? Visi norime ir geidžiame, visi prie to žengiame ir kiekvienas iš musų trokštame pasiekt laimės vairą. Bet, ar visi jį pasiekiame? Ne. Nevisi. Ir tai todėl, kad prie to siekiame ne vienodai, su ne vienoda vilčia, pasiskirstę. Vieni savo laime skaitome moterį, kiti šeimyną, kiti turtus, kiti sveikatą ir taip panašiai. Bet paklauskime galvočių, kokia yra tikra viltis prie laimės.

Senovės grekų galvočiaus Europido žodžiais, gera viltis but laimingu, gerai but sveiku, bet geriausia yra turėt kuodaugiausia mylimų ir gerų draugų.

Tame gali but pasakyta tikra teisybė. Nežiurint, kur žmogus gyventų, vis be draugų busi nelaimingas.

Galvočius Emerson yra pasakęs—Draugiškumas ar draugas, tai lyg jiega ir įtekmė; kas suranda draugus ir prietelius, tas sukrauja turtus, įgyja pagelbą ir suranda tikrą kelią prie turtų, garbės ir laimės.

Rusų rašytojas Tolstoj yra pasakęs — Nė turčius, nė pavargėlis, mokslinčius nė bemokslis, mažas nė didelis, pats vienas, be draugų, nebus laimingas.

Publicistas F. A. Walker pasakė: Nepaisėk kur esi, ar savo namelyj, ar augštoje padangėje, ar svetimoje šalyje, visur atmink, kad tavo privalumu yra visur but draugišku, kas suteiks tau kitų draugiškumą, o tas duos pasauliui daugiau šviesos, ir tau pačiam bus daug sveikiau ir saldžiau pasaulyje gyvent.

Dr. Eliot pasakė: Ar gali pas žmogų but kas išmintingesio ir svarbesnio kaip kad turėjimas prie savęs daugelio draugų? Geri draugai žmogui reiškia tiek kiek ir dideli turtai.

Draugiškumas šiadien ne tik lošia svarbią rolę sociališkame ir kulturiškame išsivystyme, bet jis buvo jau apvertintas ir senos gadynės laikuose. Paimkime tokį seną žydų mokintoją Maižį. Jis mokino savo pasekėjus draugiškumo sakydamas: Mylėk savo artimą kaip pats save; arba, jis liepė jiems stengtis turėt kuodaugiausia draugų. Ir galbut šiadien todėl žydai taip yra susiorganizavę ir todėl jie laimingai gyvena.

Šale draugiškumo yra reikalinga dar mandagumas ir simpatija. Vienas mokytas vyras pasakė, kad mandagumas ir simpatija yra tai aukso turtu, kuris palengvina įgyjimą draugų. Taip senovės kaip ir šiadieninių tautų moralistai, kaip krikščionįs, taip ir pagonai, stabmeldžiai ir atejistai, negali tikrai apvertint ir nuspręst, kaip yra svarbiu gyvenimo dalyku, turėjimas gerų draugų. Šventasis Povilas, tas krikščionybės diktatorius, viename savo rašte sako: Geriausia žmogaus ateitis, tai geri draugai.

Taigi dabar matome, kad žmogaus laimės vairu yra geri draugai, tad visi stengkimės įgyt kuodaugiausia gerų draugų, ir tik tai atsiekę, savo viltį ir savo troškimus męs atsieksime, nes pasieksime savo gyvenimo vairą.

Mikas Stakėnas.

Gyveniman pažvelgus.

Mums begyvenant ant šio margo svietelio, tenka tankiai susidurt su įvairiais atsitikimais, kuriuos męs turime priverstinai pergyvent, taip kaip geriausia galime. Iš tų atsitikimų, mums vargšams, darbo žmoneliams, reikia tankiausia pergyvent įvairiausias bėdas ir kitokius nedateklingumus. Tačiaus, kad ir labai gyvenimas butų vargingas, aš nesakysiu, kad jis kiaurai randasi pilnas visokių nelaimių ir jame nesimato linksmesnės dienos. Tas butų labai klaidinga ir parodytų, kad žmogus iš nelaimių nesistengia pasilinosuot, išsidirbt sau geresnę ateitį. Gyvenimas, koks jis butų , kad ir vargingiausias, turi sau pritaikytas linksmumo dienas. Iš męs kiekvienas norime geresnių gyvenimo sanlygų, kad linksmiau galėtume gyvent, tik bėda, kad ne kiekvienas iš męs dirbame arba mokame dirbt taip, kad užsitarnavus jas savo gyvenime.

Kįla klausimas kaip tą geresnę gyvenimo sanlygą žmogus gali atsiekt, jeigu jis jos šiadien visai nepažįsta begyvendamas reikmenų trukumo gyvenimą. Kaip galima kėblumus su įvairiausiais trukumais prašalint, kad padarius gyvenimą kupną, ramų ir malonų gyvent? Ant galo, kaip tų nelaimių reikia prasilenkt, kurios veda žmogų prastesnėn gyvenimo pušėn?

Virš minėti trįs klausimai turėtų užinteresuot musų skurstančią liaudį. Minėti klausimai turėtų but kiekvienam iš męs svarbiausi ir jų išdėstymui, kad ir painiausi rastųsi, turėtume pašvęst visą savo laiką. Tačiau šiadien lyg atrodo, kad visai priešingai su mums yra. Nors tiesiok negalima sakyt, kad jis, ji, aš ar kitas kas nedirbame, nesistengiame, nekovojame dėl geresnio gyvenimo, kad padarius jį daug malonesniu, daug tinkamesniu sau, savo šeimynai ir mylimiems. Žinoma, tą jis, ji, aš ir kitas dirbame ir norime padirbt, plenus sudarome ir juos vykdome pagal savo spėkų išgales, kurios susideda iš momentališkos ir fiziškos pajiegos. Tik nelaimė, kad labai retai iš męs randasi tokių protingų žmonių, kurie viską šaltai, rimtai apsvarstę tik susiranda sau tinkamą budą prie laimingesnės ateities. O kiti visi, kad ir dirba, svarsto, svajoja, pasirodo, kad jų pastistengimai dėl kokios nebut priežasties yra silpni, nes jų savininkui ne atneša jokių vaisių. Tačiaus reikia pripažint, kad yra daugel tokių atsitikimų, kad ir išmintingiausiu keliu eina, bet jiems tikslas ne taip greit atsiekiamas dėl to, kad jų kelias toks nelygus, toks trukdantis, kad nesimato greitų permainų, nesimato naujai brėkštančios dienos su šviesesniu saulės spinduliu. Tačiaus, jeigu viltis buloja, jo upas yra geras, tad žmogus tikisi susilaukt geresnių savo gyvenime dienų. Jeigu jam kartais viltis pradeda merdėt, jis save stipriaus susianalizuoja ir dar tvirčiau griebiasi kovos budų, pagerinimui savo gyvenimo. Vien tik dėl to, kad jis jau randasi persitikrinęs, kad tik tokiu budu jis ateinančias savo gyvenimo dienas pagerins. Dėl to tik jo upas nepuola, dėl to tik jis teiraujasi ir ima pavyzdingiausia pergyventus laikotarpius atydon ir bando gyvent taip, kaip jam pasirodo geriausiu keliu ir geriausi nuopelnai žmogaus gyvenime. Retkarčiais prisieina mums stebėtis iš tokių žmonių, kurie savo sumanymuose persitikrinę iš visų pajiegų siekia prie nusistačiusio tikslo ir jiems tas nelygus, trukdantis kelias pasilieka užpakalyj, jie atsiekia savo taip pageidautus siekius. Laimėja!..

Yra sakoma, kad nėra tokios filozofijos, per kurią galima butų ką atsiekt, jeigu filozofijai nepasitikėsi. Kas gali tokį žmogų suviliot kurs yra savim persitikrinęs ir prieš save mato geriausią kelrodį pakeitimui nelaimių, kuriose šiadien randasi įtrauktas? Neturtingumas upą nesumažins, nelaimės nesulaiko, sunkus darbas pasišventimą nepermaino. Prieš tokį žmogų stovi vien tik jo paties pageidautas idealas ir tik tame jo vienintėlė laimė randasi, kad jis save yra persitikrinęs, kad net trukumai ne stengia jį sulaikyt. Kas tai butų, jeigu studentas, kurs studijuoja tiesas ir pageidauja tapt geru advokatu, praleistų daug savo laiko tyrinėdamas botaniką, skaitydamas knygas apie gėles. Ar jis taptų geru ir butų gabus advokatas? Greičiaus ne, jeigu jis tokį studijavimo budą pamėgtų. Jis turi save užsilaikyt mokslo atmosferoj, jis turi prie kiekvienos progos tobulintis tiesų įstatymuose ir prasimokint taip, kad jaustųsi saviškame persitikrinime laimėjimo spėkos.

Kiek laiko ims jaunam mokiniui tapt pasekmingu savo mokslo šakoj, jeigu jis gyvens nepavyzdingame nusistatyme? Jis taip save ilgai užsilaikys toj šakoj, kad ant galo pradės manyt vien tik apie nepasisekimus ir jo mintis nepasisekimai ant galo tik užviešpataus. Kiek laiko ims tokiam žmogui pagerint savo buvį, kurs nepasitiki pats savim, kalba apie nepasisekimą, svarsto apie nepasisekimą, eina ir rėdosi be pasisekimo, kurs visuomet nekantantas, visuomet gyvenimo aplinkybėmis ne užsiganėdinęs, kurios kelią jam pastoja ir kurs kiekvieną pėdą palieka ant kelio be pasisekimu? Ar tokiam žmogus gali pasitikėt, kad jis kaip kada atsieks savo pageidautus siekius? Tuo laiku kaip tik atsiranda neužsitikėjimas, viltis pradeda gest ir jeigu savęs staiga nepersitikrini, užsitrauki ant savęs nepasekmingą periodą. Kiekviename prisipažinime silpnumą, negalėjimą, nemokėjimą, pats save nusilpnini, nusilpnidamas pasitikėjimą savo pajiegoms. O tas tai be jokių išsispėliojimų pakenkia kiekvienam. Tik dėl to, kad išdrasko jau pradėtą darbą, nes geras upas ir viltis viską sudaro. Taip ilgai žmogui nesiseks, taip ilgai jis vaikščios po neinkamą atmosferą ir manys vien apie nepasisekimą. Bet sudarius tvirtus plenus, reikia jiems drutai įsitikint ir varytis į priekį savo nusistatymo visai ne bojant, nepasiduodant pirmiems nepasisekimams įvykus. Tik tokiu budu bus galima sunkios kelionės galą atsiekt. Bet pirmiausia turi susipažint su gyvenimo aplinkybėmis, turi jas perprast ir tik persitikrinus, kad yra geros, vykint gyveniman. Daugelis randasi tokių, kurie sako: "Aš neturiu tiek kantrybės." Arba tokių: "Kogi reiktų, kad męs butume toki, kaip jųs." Arba tankiausia "Tai, kad aš mokėčia anglų kalbą vartot, tai dienos nedirbčia surukusioj dirbtuvėj." O pradinę mokyklą baigę: "Męs negalim tokias augštas vietas užimt, dar stoka mokslo." Panašųs išvadžiojimai sudaro visą beveik nelaimingų žmonių litaniją. Tiktai: o kad aš kad, kad kad... Be pasekmės žmogus ištaria, kad aš galėčia, ir tuomi save prasimaitina. Susitikęs su negalėjimu, sukumpa, o ir sukupęs [illegible] tvirtesnių pamatų [illegible]ko. Vien tik aš negali[illegible] kaip jam rodytų galė[illegible] jis norėtų atlikt didelius darbus, tačiau nors žino, kad moksle ta jiega randasi, bet mokslas..... toks nuobodus ir dėl tankiausia, norima greitai tapt mokytu, pasekmingu, viską ant vietos palieka. Tačiaus nereikia taip skubiai pasiduot, reikia pradėt studijavimas no mažiaus, o tą perpratus tik žengt toliaus, ir tokiu budu einant, nėra abejonių, kad nebus atsiekta kąs geresnio, pasekmingesnio.

P. Aukštikalnis.

PO MEDŽIU

Malonus broliai ir sesers! Štai męs vėl savo susirinkimams susilaukiame gražiųjų dienų. Tokią gražią dieną jau seniai męs praleidome Po Medžiu, kokią turime šiadien. Rods, nėreikia džiaugtis, kad jau ir visada taip bus, kad jau neturėsime vargo. Dar parsieis mums perkęst ir šaltų vėjų, ir sniegą teks pamindžiot, ir šalto lytaus perleist, bet vienok diena po dienai, męs vis eisim arčiau ir arčiau prie mielojo pavasarėlio, ir galiaus sulauksime skaisčiųjų dienelių, kurias jau seniai buvome nustoję, kurias daug kartų apgailavome. Ir jei tik sveiki busime, jei tik laimingai pergyvensime vieną - kitą mėnesį, ir pasijusime gyvenanti kaip kitame pasaulyje.

Bet to mums ne užteks, ir viltimis pasidžiaugę neturime jau nusiramint, kad vasarai atėjus mums jau nieko nereiks. Mums ir toliaus reiks gyvent, reiks vargt su visais, ir rupintis, kad męs gyventume netik sau, ne tik savo reikalams, bet ir kitiems, kad ir toliaus męs butume naudingais ir sau ir kitiems. O kad tokiais but, reikia žiurėt į gyvenimą, jį sekt ir viską tėmyt, kad gerai permačius ir supratus kas yra blogu ir kas geru. O kad tą viską pažinus ir supratus, męs turime kuoskaitlingiausia lankytis Po Medžiu ir visus savo įspudžius, visus savo patėmijimus, gerai perkratyt ir apsvarstyt, nusprendžiant, kas ko yra vertu.

Dabartiniu laiku męs pragyvename sunkias dienas, bedarbių laikus. Daug žmonių, teisybė, dirba, kiti, kurie darbo jieško, greitai jį suranda, ir blogumų ne pažįsta. Vienok ne visi yra toki laimingi. Yra tokių, kurie jau metai kaip ne dirba, ir darbo gaut negali. Kitur vėl eina žmonių kova už darbą, arba darbininkų straikai, kur kovojama su fabrikantais. Čia yra labai svarbus dalykas, svarbus lygiai darbininkams, fabrikantams, ir mums. Į straikus męs privalome žiurėt netik kaipo į kovą, bet ir į tos kovos pasekmes. Męs šiuom kartu nekalbėsime apie straikų pasekmes,ką straikai darbininkams duoda, tik priminsime apie pačių straikų netikumą, kuris tankiausia atneša blėdį netik patiems straikuojantiems, bet ir kitiems, o tai vis dėl žmonių ne tobolumo.

Męs jau daug kartų girdėjome ir skaitėme apie straikus, kaip vienoj ir kitoj vietoj buvo didelės muštynės, kaip daužyta fabrikai, gadinta įvairios įtaisos, mušta sargai, vietomis net ir policija, iš ko paskui buvo netik nuostoliai fabrikantams, bet ir patiems straikuojantiems, nes straikui pasibaigus ir darban sugrįžus, jiems prisiėjo už tuos visus nuostolius nukentėt ir užmokėt, o ne retai parsiėjo ir ant visados ten darbo nustot, ir tame jau buvo straikavusių darbininkų skriauda. Mat laike straikų fabrikantai turi savo tam tikrus samdininkus, kurie daboja visus straikuojančius ir tėmyja, kurie yra greitesni prie muštynių ir nuostolių darymo, kad paskui, straikui pasibaigus ir straikieriams darban sugrįžus, juos butų galima iš darbo prašalint ant visados. Rods, tas ne daroma be priežasčių, bet priežasčių jieškant, jas visada greitai surandama.

Bet tai dar neviskas. Męs jau gerai žinome, kad žmonių ant žemės prisiveisė taip daug, kad jie vienas kitu ne išsitenka ir vienas kitam net gyvenimo pavydi. Dėl šito šiadien pas tulus svetimtaučius platinasi ne apykanta prieš ateivius, nors ir jie patįs iš ateivių yra išsivystę ir tai dar visai ne seniai, nes jei ne jų tėvai, tai butinai jų diedukai numirė ne pramokę šioje šalyje vartojamos angliškos kalbos. Tas yra didis begėdiškumas, bet ką padarysi! Reikia taikytis prie aplinkybių, ir tuom patim kartu pripažint, kad tokių žmonių, kurie vis į ateivius kreiviau žiuri, kaskart skaitlius didinasi, kiekvienai progai pasitaikius, jie net savo nedorybes verčia ant ateivių. Tad ir straikų laike, kartais pasitaiko, kad vienas ar kitas iš ateivių priešų, padaręs kokį nedorą darbą, už jį įskundžia kokį ateivį, ir paskui iš to auga mintis pas kitus, kad ateiviai yra pavojingi šiai šaliai, ir kad juos reikia vyt iš miestų, nereikia juos prileist prie geresnių darbų ir tam panašiai. Jau ne vieną kartą buvo angliškuose laikraščiuose rašyta, kad laike straikų visokiais žiaurumais, muštynėse ir nuostolių daryme atsižymėjo vien tik ateiviai. Paskiausias toks šauksmas dar neseniai buvo girdimas tai Chicagoj, laike straiko darbininkų gyvulių pjovyklose, kuomet tikrinta, kad vadinamiems amerikonams ramiai straikuojant, ateiviai darė didžiausias šunybes.

Kaip ten viskas nusibaigė ir ar tas buvo teisybė, męs nieko apie tai negalime pasakyt, savo akimis ne matę ir savo ausimis negirdėję tų ateivių, kurie ten sakė baisiais prakalbas ir vienas kitą viešai gundė, kad kelt muštynes ir viską nakint. Vienok buvo atsitikimų, kuriuos męs matėme, ir norint ar ne norint, turime but liudininkais ir pripažint, kad tokiuose atsitikimuose, ateiviai yra prie visko pirmutiniai, ir jie daugiausia savo darbais atsižymi. Kur kas bus pirmutinis su savo žodžiais ir rankomis, tai italas, lenkas, rusas, ar kitas koks slavas, o labai tankiai ir lietuviai. Ir kuomet tie, ką prie straikų žmones sukursto, kurie jiems įpasakoja visokias priežastis, verčiančias prie to straiko, niekur ne pasirodo, tik straikierių susirinkimuose, o tie sukurstyti, prikalbyti, paskui už viską turi imt atsakomybę, nes tie, kurie darbininkus prie straiko prigundo, ramiai laukia jo pasibaigiant ir grįšta prie darbo, net pasijuokdami iš tų, kuriuos jie vadovavo, ir kurie paskui turi nukentėt.

Todėl, mieli broliai ir sesers, nereikia didžiuotis, ir džiaugtis straikierių smarkumais ir jų neva laimėjimais, nes straikus ne visi laimi. Ne manykite, kad aš jums kalbu, kad straikai ne reikalingi, kad ne reikia per straikus jieškot uždarbio pagerinimo. To niekas nesako ir ne sakys. Bet atminkite ir kitiems pasakykite, kad jeigu parsieina straikuot, tai pirmiausia kiekvienas turi apsiginkluot išminčia ir atsargumu, o ne narsumu ir savo spėka, nes už tą vėliaus reikia atsakyt ir nukentėt. Jeigu kam iš jųs parsieina kada straikuot, straikuokite išmintingai. Niekur nebukite pirmutiniais ir nerodykite ką galite, kad mokate paimt nuo žemės akmenį, ar plytą ir mest į langą, ar į žmogaus galvą. Buvo jau atsitikimų, kad laike straikų vienas lietuvis, dargi net su merga eidamas pro fabriko vartus, su tuščioims rankomis puolėsi ant ginkluoto sargo prie vartų fabriko, kuriame dirbo straiklaužiai, lyg kad užtai tas sargas butų kaltas. Žinoma, sargas ne stovėjo; išsitraukęs revolverį musų lietuvį ant vietos nušovė ir už tai jis buvo teisus. Yra buvę ir daugiau panašių atsitikimų. Ir visi jie yra lygiai užsibaigę, nes jie buvo kilę iš ne išmintingų žmonių pusės, ir jie už tai turėjo atsakyt. Todėl kiekvienas iš jųs, kaip jau sakiau, panašiuose atsitikimuose niekad nebukite niekur pirmutiniais, ir visur bukite išmintingais žmonėmis.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Gardner, Mass. 3 dieną Kovo, Casino salėje Lietuvių darbininkų laisvės choras turėjo surengęs koncertą, kokio šioje kolionijoje ikišiol niekas nebuvo girdėjęs, nė matęs, todėl ir buvo be galo žingeidus. Eidamas į šį koncertą, maniau, kad pamatysiu tikrą lietuvių chorą, bet tai manydamas apsirikau, nes šiame koncerte pamačiau lietuvių sovietininkų karnivalą, o ne koncertą. Pirmiausia originališkuosius lietuvius išgirdau giedant ne Lietuvių himną, bet "sveika Rusija," paprastą vertimą rusų giesmės, dargi giedamos sustojus. Su šiuom pasirodymu musų laisviečiai labai save pažemina. Pažįstu aš laisviečius ir gana gerai žinau, kad jie yra naturališki lietuviai iš pat prigimties, dauguma jų net kalbėt rusiškai nemoka, o Rusijos istoriją tiek pažįsta, kiek jautis astronomiją. Tad esant naturališkais lietuviais, lygintis prie rusų, yra labai paika, dėl to, kad rusai stovi daug žemiau už lietuvius apšvietoje 40%. Ir stebėtinas laisviečių paikumas ir jų dvasios vergiškumas, dar praeieities laikais rusifikacijos įkvėptas tradicijomis — "but amžinai rusais." Stebėtina dar, kad yra dalis tokių lietuvių, kurie nėra išsivysčiusiais iš tos rusifikacijos ir baudžiavos gadynės.

Garsinus "lietuvišką" koncertą, paskui giedot "Sveika Rusija," "Beriozu lamal" ir "Internacionalą," reiškia ne daugiau ką kitą, kaip purvinimas lietuviškos dailos, ir todėl šito dasileidęs lietuviškas choras . lietuviams yra niekas kitas, kaip tik lietuviškos dailos darželyj išaugęs erškėtis, ar ant lietuviško dailos kuno šašas. Toleruot lietuviams tokius sovietninkus ne išpuola, nes lietuviams jie netik kad naudos ne neša, bet dar gėdą daro.

Techniškai žiurint į Laisvės chorą, matosi, kad vargiai iš jo kas išeis, nes jaunimo nėra, ir todėl susideda tik iš gyvanašlių ir amžiuje pabuvėlių; rodosi, kad todėl ir glaudžiasi prie rusų, kad ateityje gaut sau pastogę rusų prieglaudose, juk kiekvienas laukiantis senatvės, taikosi prie "gatavos duonelės." Na, bet perdaug jau užsivariau, ir turiu grįžt, nes Laisvės choras ne vien iš tokių susideda, kadangi čia yra ir kelios jaunutės mergelės, net ir pabėgėlių iš Aušros choro. Bet visgi patartina laisviečiams mest "maskolių" giesmes ir imt lavintis savųjų dainų, kuriomis turime Petrausko, Šimkaus, Naujalio, Česnausko ir kitų kompozicijas. Pridainavome męs užtektinai rusiškų dainų per 120 metų, budami Rusijos vergijoj. Dabar, kada turime Lietuvos valstybę, užmirškime praeities baudžiavą ir prievartas, nes gyvename jau ne rusams, bet sau.

Koncerte publikos buvo apie 300. Publika buvo maišyta; buvo čia: lietuviški šlėktos, bajorgaliai, lenkomanai, baltgudžiai ir finai (nes koncertas buvo finų salėje). **Korespondentas.**

West Frankfort, Ill. Musų kolionijos lietuvių gyvenimas kaip ir butų numiręs. Lietuviškų draugijų yra kelios, visokių pakraipų, išimant bažnytines. Iš darbų čia yra tik anglių kasyklos, bet jose darbai eina labai silpnai. Viena kasykla yra vadinama "parapija," kurioj darbą negalima gaut jį ne pirkus, arba nors bosams gerkles nepripylus. Dar apart to tuos bosus patįs darbininkai važioja samdytuose automobiliuose, susodinę su jais ir savo pačias.

Darbininkai skaitosi organizuotais. Illinois angliakasiai rengiasi nuo 1 d. Balandžio į straiką. Unijos skyriai paskyrė balsavimus, ar eit straikan, ar ne, ir tai taip gudriai, kad sunku suprast du žodžius "yes or no." Tokiu budu žmonės taps apvilti. Ir vėl darbininkams bus primesta kaltė, kad kaip nubalsavo, taip turi. Buvo čia prakalbos, kuriose kalbėdamas Jukelis ragino darbininkus lankytis į unijos susirinkimus, bet niekas nesiklauso. Jiems rupi tik degtinės virimas, vienas kitą išnaudot ir vienas kitą skųst valdžiai.

Musų valdžia veikia. Eina per namus, krečia ir daro teismus už degtinę, už kurią vienoj "šmugelnyčioj" ištraukia kelis desėtkus doliarių, ir tuos, nuėjus į kitą tokią vietą—pralošia.

Musų šeimyninkės lietuvės taip švariai gyvena, kad pas jas tik influenzai gyvent, nors nuo įnamių lupa už gyvenimą su kraujais. Net mano gyvenimo vietoj, šeimininkė nusimetus andaroką, pasidarius iš jo mazgotę, visai neperplauta, šluosto bliudus. Man patėmijus, kad taip ne sanitariška, ji baltom į mane pažiurėjo ir liepė pasijieškot kitą vietą. Nusikrausčius kitur, nauja šeimininkė mane tuojau pasitiko su bonka "šventosios," atsisakiau nuo jos, tai tuojau paklausė, bene bolševikas esu.

Abelnai šeimyninkės ne bet kokios, nes nedėldieniais pasipuošia kaip "ponios." Pirštai žėri nuo žvilgančių žiedų. Tarppirščiai biskį purvais prižėlę, bet tai nieko. Vaikai biskį murzini, tas irgi nieko.

Susimildamos! Pasirupinkit švarios mazgotės bliudų šluostymui, nuprauskite savo vaikučius, nusimazgokite savo rankas, užlaikykite namuose švarumą, ir iš namų vykite laukan girtuoklybę.

B. Švaistunėlis.

Detroit, Mich. Trumpas laikas atgal, girdėjome, kad apgavikas Ponzi, apšlavė didelį skaičių lietuvių Chicagoje. Panašus atsitikimas įvyko ir Detroite.

Kiek laiko atgal, atsirado tulas Sinkula, išpardavęs šėrų už suvirš milijoną doliarių vertės, kokios tai "L. S. Sinkula and Co." Kaip pasirodo, daugiausia šitų šėrų išpirko ateiviai, tarp kurių randasi dauguma ir lietuvių, kurie juos pirko, nes buvo žadėta net 80 nuošimtis už įdėtus pinigus; bet viskas veltui.

27 d. Vasario apsižiurėta, kad minėtos kompanijos raštinė uždaryta ir paties Sinkulos nesurandama. Vėliaus kilo lermas tarp Sinkulos klijentų, nes buvo žymių ir lietuvių agentų, kurie iškaulijo iš savo draugų ir pažįstamų po dideles sumas pinigų, velydami jiems didelės laimės. Dabar ir patįs agentai (bent tuli) išbėgiojo iš namų, bijodami ir susitikt su savo klijentais, ir dėl didelės gėdos, ar gal ir dėl pavojaus; kurie iš agentų turėjo krautuves, ar šiaip kokį biznį, dabar tapo uždaryta per miesto valdžią.

5 d. Kovo atsibuvo I.A.S. svetainėj Ateities choro koncertas. Tarp kitko, buvo atsilankiusi plačiai lietuviams žinoma pagarsėjus dainininkė Menkeliuniutė iš Brooklyn, N. Y. Sudainavo keliatą įspudingu dainelių, kurios publikai patiko, nes po kiekvienos dainos buvo iššaukta ant pagrindu net po kelis kartus.

Vėliaus dainavo duetas (A. Navickaitė ir kita kokia moteris, kurios pavardę gerai nenugirdau). Dainavo "Supinsiu dainužę." Publikai taip pat labai patiko.

Paskui griežė rusų stygų orkestra, susidedanti iš apie trisdešimts ypatų, taip pat labai gerai atliko. Tik pats Ateities choras silpnai dainavo, ir kitas rusų choras, taip pat nevertas pagyrimo.

Solo dainavo K. Karpus. Ant šio solisto, galima sakyt, publika menkai atydos atkreipė, nes sunkias dainas dainavo ir jam labai nesisekė. Patartina tokiems solistams pirmiaus priprast prie lengvesnių dainų, o paskui ir sunkesnės bus lengviau dainuot. **J. P. P.**

Hartford, Conn. Vasario 26 ALUP. Kliubas turėjo savo susirinkimą, kurin ne atvykus pirmininkui Maziliauskui, jo vietą užėmė jo padėjėjas Ilinevskis ir apreiškė, kad yra miręs vienas naris S. Sukauskis, kurs visai trumpai sirgo. Susirinkusieji nariai savo mirusį draugą pagerbė atsistojimu, paskui vėliava tapo aptaisyta gėdulingumo ženklais.

Susirinkime išduota raportas iš atsibuvusio baliaus, sulyg kurio balius labai gerai nusisekė ir Kliubui davė gerą pelną. Šiame susirinkime priimta 6 nauji nariai. Buvo padavęs aplikaciją ir vienas seniaus buvęs nariu, prašydamas jį priimt atgal, bet nutarta ne priimt nė vieną tokių, kurie gavę ligoje pašelpą, pasitraukia, ir tik po kiek laiko vėl nori sugrįšt.

Paskui buvo tariamasi apie prisiartinačius rinkimus miesto majoro. Nutara paskirt delegatus, kurie dalyvautų 10 vardų konferencijoj kandidatų paskyrimui.

Labai yra pageidaujama, kad bent kartą Hartfordo kliubiečiai imtųsi veikimo politikoje. Rodosi, jau užtenka pakampėse pasislėpus tik murmėt, kad tas negeras, tas blogas, juk tas nieko gelbėt negali. Reikia laiku stot prie darbo su kitais ir veikt taip, kad pasidarius kagero, o ne laukt kol kiti vieni viską pagamins, ir paskui už tai rugot.

Korespondentas.

Fairfield. Conn. Vietinis lenkų organizatorius Smikowski suorganizavo visus turtinguosius lenkus, kuriems sudėjus kiek kapitalo, nupirkta buvusi marškinių siuvykla ir dabar ji pavadinta "Connecticut Lock Co." Įstatė du sau prielankius žmones vedėjais, bet tie neturėjo patyrimo, tai pramonė ėmė staiga pult žemyn. Tada Smikowski sumanė kitą budą, pardavinėt pramonės šėrus. Šėrų pardavinėjimui agentu prisitraukė ir vieną lietuvį. Na, tai dabar tas ir beldžia į lietuvių duris, ne aplenkdamas nė vienas, ir siulo pirkt lenkiškus šėrus. Bet kada buvo pardavinėjama Lietuvos paskolos bonai, tai šito lietuvio ir akių niekas nematė. Rodosi šiais laikais lietuviui turėtų but gėda samdytis save lenkų bernu. **Bedarbis.**

Herkimer, N. Y. Vasario 19 Susivienijimo Liet. Amerikoje 223 kuopa per užmanymą vieno tautiečio, parinko aukų Lietuvos profesijinės Mokytojų Draugijos. Aukavo šie: S. Saldis 1 dol. Po 50c: A. Daniunas, P. Turliauskas, A. Dargužis, A. Masutavičius, J. Šiaulis. Po 25c: J. Matulaitis, M. Matulaitienė. Pinigai pasiųsta per "Amerikos Lietuvio" administraciją Mokytojų Sąjungai į Kauną. Kas šelpia Lietuvą mokslo keliu, ištiesų užsipelno vardą Lietuvos sunaus. Lietuvoje neapsakomai reikalinga bepartyviško mokslo. Tarsybei viešpataujant bujoja vagystės, kyšiai, užmušėjystės, kvailas pasiputimas ir nesveikas gyvenimas. Aukos, geros knygos, bepartyviški laikraščiai, Lietuvos žmonėms labai reikalingi.

V. Buornat.

Philadelphia, Pa. 6 dienoj Kovo, pasibaigus vakarinėms pamaldoms lietuvių katalikų šv. Kazimiero bažnyčioj, maldininkams išeinant iš bažnyčios, pasislėpė du vaikėzai: Charles Raches 12 metų ir F. Rudnesky 14 metų. Po tulam laikui bažnyčion atėjo užgesyt žiburį ir užrakint duris kun. Kaulakis, kurs įėjęs arti durių patėmijo kokius du šešėlius, besitrusiančius prie aukų skrynelės. Jam pradėjus eit artyn, jauni plėšikai paleido revolverio šuvį, kurs pro kun. Kaulakio galvą išlėkė per langą. Paskui plėšikai išbėgo laukan, savo darbo vietoj palikę plėšimo įrankius, lempukę ir dvi ličynas. Vėliaus policija plėšikus suėmė.

"Phila. Inquirer."

×

Ir vilkas yra teisingu, kada avis uždarytos tvarte.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

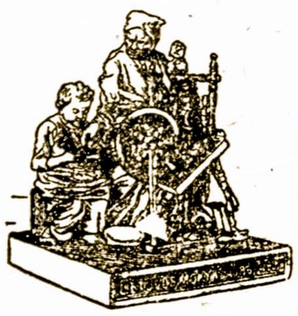

—Mama, ačiu tau labai už praeitos savaitės apsakymą, aš labai myliu pažint gyvulius.

—Gerai, vaikeli, šiadien aš tau apsakysiu apie gyvulius, kurie miega, kada sunku gyvastis palaikyt. Tu žinai vasaros peteliškę; kada saulutė gražiai šviečia, peteliškė lekia linksmai ir džiaugiasi labai linksmu gyvenimu, nes prie šiltos šaulės yra pilna gėlių, medaus ir linksmybės. Kelias gražias dienas peteliškė palaksto, paskui nutupia ant medžio, padeda kiaušinius, o pati nugaišta, savo gyvenimą užbaigia. Taigi peteliškė niekad nemato vargo. Jos gyvenimas linksmas, nes ji vargingai negyvena. Netik viena peteliškė tokį gyvenimą veda. Gamta - motina visiems gyvunams pagelbsti praleist vargingą gyvenimą. Neseniai viename zoologiškame darže buvo rodytas gyvulys, kuris savo gyvenime išmiegojęs du šimtu metų. Tai buvo želvių veislės slonius, kuris kaip nugaišo, buvo trijų šimtų penkias dešimtis metų senumo. Laike vasaros jis miegojo dvyliką valandų į parą, o kada atėjo šaltas ruduo, jis užmigdavo ne ant vienos nakties, bet ant visos žiemos. Kiekvieną žiemą jis praleido miegodamas, gerai pasilsėjęs ir niekad nematė kas tai yra žiemos vargai. Ilgas žiemos miegas yra stebuklingas budas, kokiu motina gamta prižiuri savo tyrų augintinius. Netik šaltakraujai gyvunai miega žiemos laiku, bet yra ir tobulesniu, kurie žiemos laiką praleidžia miegodami. Keliauninkai, keliaujanti po šaltus šiaurės kraštus, sutinka meškas; tai klausimas, ar meška žiemą miega, ar ne? Tokis klausimas nepatyrusiam išeina ir šiai p ir taip teisybė: miega ir nemiega. Ištiesų, tai yra: Patinas, ant visos žiemos neužmiega. Jis miega tik miegamą laiką paroje, o likusiu laiku medžioja, jiesko sau maisto. Patelė meška, šaltųjų kraštų, miega visą žiemą. Atsigula ant sniego ir duodasi apsnigt, bet jos šiltas kvapas neduoda sniegui ant jos galvos sugult, kad ne galėtų kvėpuot; kvapas eidamas per sniegą, padaro kaip ir kaminą sniege, ir taip oras prie meškos dasigauna, ir ji gali kvėpuot. Tokioje sniego oloje meška miega dieną ir naktį. Pavasariui atėjus meška kraustosi į viršų ir nekartą jau išsiveda ir savo vaikus. Apart meškų, gyvenančių šaltuose kraštuose, yra ir kitos meškos, kurios taip pat žiemą miega, tik ne po giliu sniegu, bet kur nors kitur atranda sau atsakančią vietą. Kartais jos randa didelį, išpuvusi medį, kurio viduryje per žiemą miega. Kartais pasijieško po žeme kur nors skylę, atsakančią žiemavot. Kiekvieną žiemą miegantįs gyvunas turi pasirupint sau ant žiemos atsakančią vietą, kur žiemavot, nes gamta apdovanoja juos tik miegu, o vietą patįs turi pasirupint. Nebutų naudinga miegui užėjus, bile kur atsigult, nes žiemos šaltyje gyvunas sušaltų, todėl kiekvienas iš jų pasirupina sau atsakančią vietą. Negana, kad turi sau šiltą vietą atrast, bet rudeniui artinantės, meškos nuolat ėda, kad jų kunas pasidarytų riebus, prisipildytų taukais, nes kada ateina žiemos miegas, jų kunas turi turėt savyje užtektinai riebumo, kad palaikyt meškos gyvastį per žiemą. Kada meška miega, jos kune vistiek eina darbas, kad palaikyt gyvastį; taukai ir riebumai pamažėli nyksta, o meškos gyvastis nors ir miegančios, bet laikosi. Taigi meška apie tai žinodama, ji visą rudenį daug ėda, kad padaryt savo kuną riebiu. Jeigu meška negauna atsakančiai pasimaityt ir nutukt, tada ji neina miegot ir buva labai pikta; tokiame stovyje ji užpuola ir žmogų, ir naminius gyvulius sudrasko, bile tik sau maisto pasidaryt. Meška buva labai pikta ir tada, kada ji atsikelia iš ilgo miego pavasaryje, jos kunas, pražudęs visus riebumus sunaudojęs per žiemą, meška tada kuda ir jos plaukai buva negražųs, tada ji pikta dėlto, kad jos kunas maisto reikalauja. Bet gamta netrukus ją atgaivina ji randa minkštų šaknų, atžalų, medaus, keliatą laukinių gyvulių, ir į kokį mėnesį laiko ji vėl atsigauna ir jos plaukai pasidaro gražesni.

Barsukai kaip ir rudosios meškos, taipgi miega žiemą, bet nemiega visą laiką, kartas nuo karto jie pasikelia pasimaitint ir vėl gulą ant kelių mėnesių. Nekurie zuikiai irgi miega ilgus protarpius žiemos laike, kad praleist liuosiau sunkią žiemą. Bet ne taip miega kaip šaltų kraštų meška, kuri po šešiom pėdom sniego, su per sniegą nuo kvapo skyle, išmiega visą žiemą.

Mokslinčiai tyrinėdami miegančius gyvunus sako, kad užėjus ilgam žiemos miegui, gyvulis pasidaro kaip negyvas; kvėpavimas jo tiek susimažina, kad pasidaro nežymus, širdis labai pamažėli muša. Kuno šiluma susilygina su šiluma vietos, kur gyvulis guli. Kad datirt, kaip tas miegas užeina ant gyvulio, esant ant didelio šalčio, persitikrinta, kad kunas pasidaro lyg nutirpęs ir miegas greitai apima musų kuną, vėliau mirtis numarina. Labai didelis šaltis kitaip veikia ant miegančių gyvulių. Vietoje migdymo, juos pribudina ir priverčia save gelbėt. Turi bėgt ieškot kokio maisto, save atgaivint, arba, jeigu to neranda, tada sušala. Šiltas pavasario oras taip pat juos pribudina, kad keltis ir eit į darbą.

Šikšnosparniai yra taipgi tikrai miegantieji gyvunai. Jeigu vasaros laike pagautum šikšnosparnį, ir įdėtum į vandenį, jis greitai prigertų. Bet žiemą, kada šikšnosparnis miega, jį galima įdėt į vandenį pusei valandos, jis neprabunda ir neprigeria, ir nieko nežino, kad jis vandenyje yra, nes jis taip įmigęs, kad jo kvėpavimas sustojęs, ir todėl jis neprigeria.

Ežys, kada jį atrandį vasarą miegantį, pajudinus, pabunda, nusiprunkščia ir susitraukia. Bet žiemą, kada tikras miegas jį apima, jį negalima pabudint.

Nekurias gyvates žiemos laike pabudyta iš miego, galima vartyt su rankomis. jos neturi galės įkąst, bet kitos, nors ir žiemą pabudintos taip pat gali savo kandimu užnuodint kaip ir vasarą.

Reptilijos veislės beveik visos eina miegot ant žieoms. Piktosios gyvatės — barškančiosios, sako, keliauja ant žiemos miegot į tą vietą, kur ji kada atsirado, nežiurint kaip toli butų ta vieta; jų visas lizdas ant žiemos susirenka. Varlės ir rupužės taipgi miegantieji gyvunai žiemos laike. Varlės tikrai gerą vietą sau pasirenka balų dumble. Šaltakraujai gyvunai neturi tiek daug permainų savo kune gyvenant arba miegant, kaip šiltakraujai. Driežai permiegą žiemą bilekur po akmeniu, arba duobėje, tarpe lapų, arba medyje. Želvės kavojasi žemėn.

Nemuno Sunus.

ŽALČIŲ VALDONAS.

Yra žmonių, kurie netiki, kad giedojimais ir muzikos skambėjimais galima suminkštint ir žiauriausius, draskančiuosius žvėris, arba juos nuvest iš vienos vietos į kitą.

Šiadien Aleksandrijoj, Egipte, yra žmogus, vardu Šeik Muza, kuris turi galybę valdymo žalčių. Pas jį lankosi tankiai minios žmonių, prašančių prašalint iš jų daržų žalčius, kurių ten prisirenka didelės daugybės. Europos turistai, atsilankę į Egiptą, negali atsistebėt matydami Muzos galę, kuria jis pasinaudodamas, savo kokiais tai slaptais kalbėjimais, neva keikimais ir dainomis, iš gyventojų daržų ne suskaitomas daugybes žalčių ir kitokių kirminų, išveda į tyrus. Kalba jis ir gieda arabiškai.

Vienas Anglijos keleivis stebuklus pasakoja apie Šeik Muza ir jo galę. Jis sustoja kur nors darže ir ima kalbėt. Žalčiai ir kiti slankunai tuoj išgirsta jo balsą, ir lysdami iš po lapų, renkasi apilnk jį ir klausosi jo žodžių. Pasakius jam ką tai tokio nesuprantamo, slankunai lyg susitarę nesijudina iš vietos, net kol jis paliepia. Liudininkai yra dar matę, kad jis kartą leido žalčiui save įkast, ir kandis jam nieko ne kenkė. Jis tą galybę išsimokino nuo savo tėvo, o jo mažas dar sunus irgi jos jau yra išmokęs. Vieną kartą jis ėjo su vienu anglų pro apleistą murą, ir staiga sustojęs patėmijo, kad griuvėsiuose yra žalčių ir gyvačių; sustojo ir rankas nuleidęs ėmė ką tai arabiškai niuniuot. Iš po akmenų tuoj ėmė lyst ir prie jo artintis gyvatės su žalčiais. Jis ėmė juos vieną po kitam ir dėjo ant akmenio, tie vienok nelabai norėjo ant akmens but, tik jam kažinką suniurnėjus, visi nurimo ir pasiliko ant akmens. Už valandos laiko sugrįžus, visi buvo ant akmens kaip prišalę, ir tada Muzai garsiai ant jų surėkus, jie vienas po kitam ėmė šliaužt nuo akmens ant žemės.

Pats Muza paprastai ne turtingas ir gyvena griuvėsiuose senovės šventynių ir paminklų. Klausiant iš kur jis tokią galę yra įgijęs, jis atsako, jog pats nežino apie jos įgijimo priežastis. Minta jis iš turistų, kuriems už pinigus rodo ką jis gali.

ŽVĖRĮS SU ŠEŠIAIS RAGAIS.

Tulose dalyse Azijos yra žvėrių, turinčių po dvi ir tris poras ragų. Iš jų plačiausia yra žinomas gyvunas, vadinamas "Chouk," turintis dvi poras ragų. Yra tai mažas indiškas antilopas. Pirmieji ragai yra labai arti akių ir žymiai trumpi, o antri yra paprastoje kaktos vietoj ir daug ilgesni už pirmuosius. Viršutiniai ragai ilgio turi 3-4 colius, gi žemutiniai retai kada pasitaiko ilgesniais vieno colio. Yra tai nedidelis gyvunas, dailaus sudėjimo, brunai tamsaus plauko, su baltu pilvu. Kojas turi plonas, kurios gyvunui gerai pasitarnauja prie greito bėgimo, darant didelius šokimo šuolius, nuo ko jis ir savo vardą yra gavęs "chuok," kas indiškai reiškia — šoka. Didumo jis retai kada pasitaiko 20 colių augštyje.

Ikišiol buvo žinoma, kad laukinės avis visos turi tik vieną porą ragų, bet dabar Azijoj surasta daug laukinių avių, turinčių po dvi ir tris poras savo ragų. Visų jų pirmieji ragai nuo akių, yra trumpiausi, viduriniai kiek ilgesni, o paskiausieji, kurie yra paprastoje kaktos vietoje, ilgiausi. Dar yra pastebėtinu dalyku tai tas, kad abeji žemutiniai ragai visada yra užsirietę augštyn, o viršutiniai—žemyn.

—o—

Redakcijos Atsakymai.

Clevelando šventakupriui. Kaip dabar yra nauji projektai pamainyt kalendorius, tai ir ne stebėtina, kad worcesteriečiai šv. Kazimierą šventė Vasario mėnesyje. Bet ir clevelandiečiai aną metą šv. Jurgį bandė švęst net 21 d. Birželio. Amerika, mat, laisvės šalis, tai kada kas nori, tada švenčia. Betgi Tamistos raštelį ne sunaudosime, nes prie jo truksta tikrojo parašo ir adreso, o be to jokia redakcija ne apsieina. Lauksime dau giau.

Liet. Mok. Prof. San. Val. Dalykas yra labai senas, ir musų skaitytojams visai nežinomas. Prie to ir pati "Laisvė" jau ne išeina. Nesunaudosime.

Rytų vėjui. Žinutė labai menkos svarbos, ne sunaudosime.

LIUOSOJI VALANDA.

(Jaunimo skyrius)

Mudu abu.

Buvo rudens laikas. Susirinkome ties fabriku ir laukėme, kuomet paims kurį į darbą. Fabriko sargas, panaktinis, vaikščiojo lazdą sukydamas ir rėkavo ant stovinčių žmonių. Kiekvienas nuliudusiai akimis tėmijo įeinančius ir išeinančius žmones iš fabriko—laukė ar ne fabrikantas. Bet tie sau popergalius rankose nešiodamėsi, nė domos nekreipė, kad už vartų tukstančiai vergų stovėjo. Eidavo, kur jiems reikia.

Saulutė augštai pakilo ir savo spinduliais nušvietė fabriko surukusias sienas. Darbininkai prisikrovę vežimukus cukraus maišelių, vienas paskui kitą vežė į vidurį fabriko. Fabrike girdėjosi vien mašinų barškėjimas, tarškėjimas ir kaip kuomet pasigirsdavo balsas prižiurėtojo: "arjop, arjop." Skubėjimas neišpasakytas. Kuris darbininkas tik lėčiau savo vežimuką stumia, tas tuoj gauną atleist, o iš tukstantinio burio pasiima kitą darbininką.

Pusė po aštuonių rytmečio. Palengva didelis žmogus atėjo į priešakį stovinčios minios, darbo laukiančių. Pasikalbėjo su panaktinių ir kaklą ištiesė, žiurėdamas kur stiprių vyrų ar nepamatys. Visi stovintieji išputė krutines, rodydamiesi, jog visi esą darbo milžinai.... Bet jis pasirinko apie dešimtį stiprių, raumeningų vyrų ir nusivedė prie darbo. Panaktinis suriko: "Nė vieno šiadien daugiau nereiks!" Visi susirinkusieji galvas nulenkė, palengva, nenoromis, koja už kojos, ėjo nuo darbavietės tolyn... Paėję, susirinko į burelius ir guodėsi vienas kitam savo vargus ir nelaimes, kokias perleido, atvykę laisvon Amerikon

Žmoneliams bekalbant, policistų buris puolė ant jų ir ėmė lazdomis stumdydami "tvarką" daryt. Kuris nespėjo pabėgt, — gavo....

Juozas eidamas susiėmęs galvą, kalba sau vienas:

—Maniau atvykęs Amerikon laimę atrasiu, bet dabar už pastovėjimą ant šaligatvio, gavau nuo policisto apdaužyt. Buvau nuolankus prieš valdininką, bet jei bent dabar man pasisektų kur ant siauro tako susitikt, tai mirtis vienam ar kitam!

Juozo krutinė degė neapykanta... Statė sau įvairius klausimus, dėl ko juos stovinčius, nieko nedarančius, policija lazdomis mušė ir visaip keikė? Nors gana vargino savo smegeninę, bet atsakymo teisingo nesurado.

Kitą rytmetį dar prieš septynias, jau vėl tukstantinė minia rinkosi. Bet policija lazdas miklindama, kiekvieną tėmino. Juozas su permušta galva ir nesužinojo kame čion dalykas dedasi. Bet vienų-kitų paklausus, paaiškėjo, kad vakarykščiai, kuriuos buvo priėmę, vienas turėjęs lapelių kokių tai kampanijai negerų. Tuomet ir Juozui dinktelėjo galvon, kad ir jam buvo kur davęs kokį tai lapelį, Jis nieko nelaukdamas, rankas į kišenius ir išsitraukė lapelį. To ir reikėjo; policija pripuolusi, sumušė ir į kalėjimą nusivedė.

Prasidėjus kiek laiko kalėjime, stojo prieš teisėją. Teisėjas pastatė jam klausimą, buk jis ateivis, ne šios šalies pilietis ir drįsta tokius lapelius skleist. Juozas teisinosi, kad netik neskleidęs lapelių, bet ir nesuprantas, kas juose rašoma. Bet teisėjas nieko nepaisydamas nubaudė trisdešimts dienų kalėjimo. Nors Juozas gana nusiminė ir krutinė jo buvo pilna pagiežos, kad tokia neteisybė viešpatauja pasaulyje, bet buvo bespėkis pasipriešint.

Atkalėjo savo bausmę. Parėjęs į savo buveinės vietą, jau jos nerado. Pradarius duris, kiti žmonės gyveno. Pinigų Juozas neturėjo Darbo gaut vilties jau nebuvo, nes apart cukraunės, daugiau dirbtuvių nesirado. Galutinai viltį prarado gyventi... Per naktis bastydavosi miesto gatvėmis. Maistas buvo pasirenkama iš miesto sušlavyno, ir to menkai rasdavo, nes daugel buvo tokių, kurie išmatomis maitinosi. Tokiame padėjime atsiradęs Juozas, nežinojo nė ką beveikt, nė kur pult. Tankiai ieškodavo ramumo, kur vandenyje, arba ant trukio bėgių. Bet vieną kartą susirado sau paguodą ir viltį.

Buvo gana gražus rytmetis. Juozas miesto sode prieš saulelę ramiai sau miegojo ir nieko netikėjo, kad jis sutiktų tą ko niekuomet mintis jam galvon neatnešdavo. Jam apsivertus ant antro šono, kas tai netoli jo sušnekėjo. Pakėlęs savo apžėlusią galvą, pastebėjo savo mylimą Onytę. Susigėdo, širdis ėmė smarkiai plakt, rodos, jog krutinė nedalaikys jos kilnojimasį. Atsikėlė, akis į augštą pakėlęs pradėjo sau vienas kalbėt: "Aš mylėjau, važiuodamas Amerikon palikau Lietuvoj; čia vargo prispaustas pamiršau. Dabar ji čia. Kaip ji čia atsirado? Ko ji čia tame sode? Juk šiadien ne šventadienis? Ar ją netokios nelaimės užpuolė, kaip ir mane? Gal ir ji be darbo ir badą kenčia, taip, kaip ir aš?"

Palengva, koja už kojos, Juozas drebėdamas prisiartino prie savo Onytės.

—Onute, Onute!

—Juozai, ar tu čia? — Nusistebusi, drebėdama ėjo prie jo.

—Kas tave čia atnešė?

—Vargas, Juozeli—Atsakė Onutė.

—Mudu abu, nelaimingi, aš badauju, valgyt neturiu. Gyvenu po dangum. Vargas privertė ir tave, Onute, pamiršt. Gal pyksti ant manęs?

—Seniau pykau, kuomet gyvenau Lietuvoj, bet dabar ir pati matau ir datyriau, kad Amerikoj liepiama pamiršt savo mylimas drauges; tai tas prakeiktas gyvenimas; tos gyvenimo sąlygos suardo meilę.

—Atsiprašau, Onute. Tai ką judvi su drauge veikiate čia, miesto sode?

Onytė nuraudo, nusiminė ir pro juodus blakstienus į Juozą gailiai pažiurėjo; pažiurėjus ir vėl akis žemyn nuleido. Jos draugė taip pat nusiminė, stovėjo. Juozas galvą žemyn nuleido ir ilgai viešpatavo tyla, gili tyla.

Onytė galvą pakėlė ir [illegible] enkeis ži [illegible] niais priėjo prie Juozo. Uždėjo ranką jam ant peties.

—Dovanok, Juozeli — ir pradėjo graudžiai verkt—Mano gyvenimas mane privertė.... Dovanok, Juozeli!....

—Gyvensime mudu abu — pridurė Juozas—bet kovosime prieš tą netikusį surėdymą ir abu.

Apsikabino Onytė Juozą, prispaudė prie savo krutinės, ir ilgai stovėjo.

Mikoduks.

—o—

Aš nekalta.

Aš nekalta, jeigu tave
Mano širdis pamylėjo;
Aš nekalta, jei dėl tavęs
Savo širdį pažadėjau.
Nėr nuodėmės, kurį myli,
Savo širdį atiduoti;
Nėra nuodėmės ir už meilę
Savo gyvastį vaduoti.
Tau nuodėmė, tu, veidmaini!
Mano širdį paviliojai!
Tu ne jauti širdies skausmo,
Kiek nekaltai priraudojau.
Tau nuodėmė, nes tu mane
Neteisingai apkalbėjai;
Aš to niekad ne užmiršiu,
Kiek dėl tavęs prikentėjau!....

Ona Ambras.

Kur dingo?

Kur dingo mano laimės dienos.
Kur dingo mylimos draugės?
Aš liudžiu diena iš dienos
Ir nelaimėje negaliu prie jų šauktis.
Kodėl jos taip mane apleido,
Nelaimėj nenori su manim kalbėt?
Kodėl veidus nuo man' nukreipėt
Ir nors šaltą ranką ne norit pridėt?
Tada jos su manim draugavo,
Kada laiminga aš buvau;
Bet tuoj jos mane užmiršo,
Kaip sunkiam vargui pakliuvau.
Ir daugaiu jos nenor draugauti,
Nenori mane nė pažint;
(Ar lemta man to sulaukti?)
Nenori mane nė suramint!.....

Ona Ambras.

P. Aukštikalnis.

UŽ PORĄ ČEVERYKŲ.

(Tąsa)

—Bet aš, išskyrus korespondencijų skyrių, nieko nežinau apie advokaturos legališkus darbus, o antra, nesugėbiu ir nepažįstų lietuvišką rašybą.

—Tik jau taip greit nebandyk mane atsikratyt. Aš pirmiaus sakiau, kad lietuvis lietuvaitei kelio neužkerta. Aš su mielu noru pagelbėsiu, kur tik aš galėsiu ir reikės, prie tam aš staiga, lyg išsigandęs paukštis iš savo vietos neskrendu; ims kokius metus laiko, kol liks viskas sutvarkyta. O per tą laiką bus užtektinai laiko. Alga bus dviguba negu čia gausi. Nu ką, ar galėtum man su darbu prisižadėt?

—Nežinau ką motina sakys?

—Turite motiną, gerai. Aš su ja pasikalbėsiu kurį vakarą nuėjęs. Manau, kad sutiksim.

Juzė norėjo priešintis, nes nenorėjo, kad ateitų į jos sudubusius kambarius tokia ypata kaip Noresis, kurs gal puikiausiuose kambariuose gyvena, bet negalėjo, nes Noresis su ranka nuomjo pamatęs Juzę išsižiojant.

—Ketvergo vakare, bus gerai? Aš su motina noriu pasikalbėt, kaipo lietuvis su lietuve.

—Bet męs gyvename.... prastuose kambariuose, Noresis tare—Tai kas, aš surasiu.

—Esate netekėjus?—Juzei galva pakračius.—Gerai. O kiek metu turite? Kiek motina turi?

—Aš dvidešimts, o motina penkias dešimtis.

—Tai jau apysenė moterėlė.

—Taip. Bet geriausia visame pasaulyje! Užsimąstęs Noresis per langą laukan pažiurėjo valandėlę.

—Gali but, bet aš savo nė tėvo, nė motinos ne atsimenu; jie abu mirė man dar visai mažam esant.

—Ir tamista vienas įgijot tokį augštą, profesionališką mokslą, be jokių giminių pagelbos?

—Taip, aš jų čia nė vieno neturiu, nepažįstu. Vienam buvo labai sunku, bet vargą pergalėjau; jeigu bučia laike mokslo dienų sukniubęs, tai kažin kur šiadien bučia sunkų fiziską darbą dirbęs ir gavęs pigių iškoliojimų. Koki keisti męs žmoneliai esame: vieni užsiganėdina su tuo ką jie savo panosėj turi, kiti budami žemos kilties, neužsiganėdina prastu dirbtuvės darbu, eina mokyklas iš paskutiniųjų pastangų, tankiai budami nedavalgę keliatą dienų, badauja, bet badas tokios ypatos nenusilpnina, priešingai jų nuosprendžius sutvirtina, nes žino, kad badauja dėl mokslo, kad pasiliuosavus iš tarpo tų, kurie yra nemokinti ir visur, kur tik apsisuksi, išnaudojami. Pažįstu aš vargą, nes jį aš ir vargau.

—Tamista vyras budamas dejuoji apie vargą, sprendi, kad jį pažįsti ir taip toliaus, aš nesakau, kad tamista jo nematėte, kad su juom nesusidurėte formoje įvairių nedateklių, bet ar tamista žinai kaip reikia mergaitei su savo motina pragyvent vien tik iš mergaitės algos, ar tamista žinai kaip mano motina mane užaugino tėvui numirus, man vos sukakus tris metus? Nežinot, nė negalit įsivaizdint tokio skurdo? Meldžiu man atleist.... Aš užmiršau savo vietą.

—Pasakok, pasakok toliaus, man žingeidu apie žmonių vargus, o ypač tavęs klausytis.

—Gal but. Bet aš visuomet supratau, kad svetimi vargai girdėt, tai baisiausi nuobodumai. Kita syk prie progos papasakosiu savo vargus.

Noresiui paaiškinus tolesnį Juzės darbą, Juzė apleido jo raštinę, o Noresis vienas likęs negalėjo minčių apie Juzę prašalint. Hm—sau vienas manė—tai nepaprasta lietuvė, ne pliauškia, kaip dauguma kad randasi ir tik dvidešimts metų teturi, o kalba apie vargą, lyg kokia senė aštuonių dešimtų metų. Kažin ką jau ji taip vargo? Bet jos darbas puikus, atsakantis, kaip tik mano svajonėms raštinėj tiktų. Svajonėms? Taip. Svajonėse ji, ta mano advokaturos įstaiga gema ir bujoja, lyg tai realybėj, kažin ar kada bus atsiektas mano seniai pageidautas planas. Žinau vieną Naujos Anglijos miestuką, tokį gražų, kurs mane traukte traukia pradėt ten savo darbą tarpe lietuvių, kurs randasi tirštai apgyventas, ir jiems nabagams suteikt reikalingus patarnavimus vietoj kokio svetimtaučio, kurs lietuvį išnaudoja iki paskutinio, mažiausiai progai pasitaikius. Juzė Rygaičiutė galėtų but man pagelbininke ir ji bus, jeigu aš neapsiriksiu. Mergaitė nė šio nė to, gabi, galės greitai visą raštinės darbą persiimt, o aš ją pamokinsiu kas jai bus reikalingu, nes iš lietuvių sunku rast pamokytų ir jeigu randi, tai nosį užrietę turi, ir sau vienos mano, kad tai yra pergalėtojos pasaulio, o taip prie kokio vertelgos tai šalinasi savo kalbos švelnumu, kad tik ne jį, bet jo turtą laimėjus. Kokios paikios šios gentkartės yra mergaitės. Ir jeigu žmogus nori, kad gautum tikra, ištikimą gyvenimo draugę, veskis tokią, kuri yra vargo mačiusi ir pažįsta prastesnę gyvenimo pusę, tai dar tokia tave paguodos ir žiurės, kad šeimyniską gyvenimą pastačius ant tvirtesnių pamatų, negu kad pradėdama jį rado. Rygaičiutė iš mano spėjimo butų gera moteriškė, už savo vyrą užstotų, nes tas matosi jos kalboje; žmogus koks jis nebutų, savo kalboje išduoda savo karakterį ir tankiausia galima nuspėt jo arba jos darbus ir jų vaisius. Ketvergo vakare aš turiu daugiaus apie jos gyvenimą sužinot ir jeigu nekaip gyvena, tai man bus lengviaus prie savęs jas abi prisikalbėt. Kašžin kokia jos motina yra, jeigu taip biedna budama pramokino savo dukterį?

—Mamut, ar tu žinai ką—Juzė perėjus namo tą vakarą tarė, — darbą prie tų advokatų gavau, tai niekis, aš jį galiu atlikt beveik užmerktomis akimis, bet kad iš jų yra vienas lietuvis ir dar toks jaunas, toks gražus! geltoni plaukai, saulėj per langą ant jų šviečiant, net blizga, o jo akįs tokios didelės, tokios žavėjančios ir dar mėlynos spalvos. Ir, mamut, jis pas mus ateis ketvergo vakare į šituos du, nuo sienų poperai baigiant pult, kambariu. Nesibijok, mamut, jis mane nepasidabojo, tik jam mano darbas patiko ir jis juom užsiinteresavo. Aš nepaisau, mamut, užtektinai męs šiame mieste givenome ir jeigu jis duos gerą algą, męs galim su juom išvažiuot į mažesnį miestelį, kur jis žada užsidėt advokaturos įstaigą, daug linksmiaus man butų kitur gyvent negu kad čia—lengviaus viską užmirščia.

—Nu tai ką jis čia veiks, ar jųs vieni du negalėjote susikalbėt?

—Ne. Aš nežinojau ką tu, mamut, sakysi, o tave jam priminus, jis panorėjo su tavim pasikalbėt—lietuviškai.

—Gerai, tegul ateina, jeigu jis nori susipažint su musų gyvenimu.

—Jis sakosi, kad ir vargo yra matęs, net giriasi, kad jį pažįsta. Nesibijok, mamut, neišsigąs musų gyvenimą pamatęs.

Ketvergo vakare atėjo Noresis ir atsinešė prižadėtas gramatikos knygas. Apsidairęs aplink, atsisėdo ant pasiulytos kedės. Kambariai buvo visur švarųs, išskyrus pasiputusias, kabančias popieras ant sienų, kurios liudijo apsileidimą juos prižiurėt iš namų savininko pusės, arba baisų grobštumą, norėjimą suimt už kambarius pinigą, bet netaisyt juos; jei nori, tai pats gyventojas išsibaltyk, išsipopieruok kambarius, tai dar turėsi šiokius tokius, o jeigu pats nenori taisytis, tai lindėk lyg kokiame urve, miesto dumais, dulkėmis apneštame.

—Duokit man, aš padėsiu skrybėlę.

—Šia tau ir žadėtos knygos; galėsi jas peržiurėt kurį vakarą, laiko turėdama. Rasi visus parankiausius išdėstymus musų gramatikos.

—Ačiu už atnešimą ir jų paskolinimą man. Tikėkitės man, aš jas peržiurėsiu labai atydžiai.

—Rygaitiene, aš paaiškinsiu savo atsilankymo tikslą. Mano vienas dabartinis pageidavimas, tai yra užsidėt savo vardu advokaturą, vietą turiu apsirinkęs ir plenas veik suruoštas, tik man reikia lietuvės, kuri galėtų vest visą raštinės darbą, suprantama, darbas susidėts iš dviejų kalbų, tad man yra labai sunku rast tokią mergaitę, kuriai aš galėčia su darbu, su tvarka ir su atsakomybe pasitikėt. Mums gavus jųs dukterį už stenografę, davė man progą su jos gabumais pavirš susipažint ir iš to aš darau sau išvedimą, kad jeigu jos tarnystę aš galėčia papirkt, tai man atsilieptų labai gerai, aš galėčia su tuom savo mintis apramint. Neįsižeiskite, bet dideliam mieste gyvenimas yra daug sunkesnis, daug pavojingesnis jųs sveikatai, jum reikia daugiau

(Toliau bus)

POPIEŽIAI.

3. Romos katalikų bažnyčios išsiplėtojimas. Ispanijoje. Beveik visi germanai pradžioje buvo priėmę Ariaus mokslą. Bet jų bažnyčių tvarka buvo silpna. Jų dvasiškiai, lerods, dažnai labai dori, bet be mokslo, be sumanumo ir energijos, kurios kupini katalikų dvasiškiai. Todėl kovoje su katalikybe jie visur pralaimėjo. Be to dar, katalikai-francuzai greitai nukariavo arininkus vestgotus ir burgundus ir pavertė juos katalikais. Liko eretikais tik Ispanijos vestgotai ir Italijos langobardai.

Popiežius Grigalius Didysis nusiuntė Ispanijon vienuolius — misionierius, ir vestgotai greitu laiku virto katalikais: Ispanijos bažnyčia liko sujungta su Romos vyskupija. Atsimetusi nuo atskalos ir virtusi katalikiška, Ispanijos bažnyčia umu laiku parodė žiaurų tikybinį uolumą (fanatizmą), kenksmingą jai pačiai ir kraštui: ji ėmė persekiot žydus. Žydai romėnų ir vestgotų arininkų laikais naudojosi pilna tikybine laisve. Virtę katalikais, vestgotai ėmė juos visaip spaust: neprileido prie tarnybų, užgynė jiems laikyt krikščionių-vergų, ėmė konfiskuot jų dvarus; jų vaikus, išplėšę iš tėvų, augino krikščionybės dvasioje.

Britanijos salose. Krikščionybė ėmė platintis salose II amžiaus pabaigoje. Nusistačiusi čia bažnytinė tvarka ir tikinčiųjų gyvenimas buvo panašus į pirmųjų krikščionių gyvenimą. Pamaldos buvo laikomos žmonių kalbą, paprastose grinčiose, kur nebuvo nė aukurų, nė šv. paveikslų, stovėjo vien tik kryžius. Krikšto sakramentas buvo suteikiamas suaugusiems ore, paupiuose. Kunigai nieku nesiskyrė nuo kitų, neturėjo nustatytos drabužių formos. Dovanas, kurias jie gaudavo iš tikinčiųjų, jie išdalydavo pavargėliams. Jų vyskupai maža kuo skyrėsi nuo kunigų. Jie buvo girdėję apie Romos vyskupus ir jų naudingą veikimą ir labai juos gerbė.

Tarp salų gyventojų ypač pasižymėjo, kaipo uolųs krikščionys, airiai (Airijos saloje). Iš airių tarpo yra išėję daug bažnyčios šventųjų, todėl Airija dažnai "šventųjų sala" vadinama. Airiai buvo labai linkę prie vienuolių gyvenimo. Tų laikų Airijos vienuolynai nepanašūs buvo į musų vienuolynus. Tai buvo didelės žemdirbių viensėdijos, gyveno ten daug tukstančių žmonių, kurie bendrai meldėsi ir bendrai dirbo vienuolynų laukus. Jokių vienuolių apžadų visam gyvenimui jie neduodavo. Nė vienuoliams, nė kunigams nebuvo draudžiama vest. Kiti vienuoliai užsiimdavo dar senovės raštų rašinėjimu. Daug senovės veikalų jie yra išgelbėję nuo žuvimo.

Kada anglai-saksai užpuolė ir nukariavo Britaniją, vietiniai gyventojai krikščionįs mažai rupinosi, kad apkrikštijus savo nugalėtojus. Tą darbą atliko abatas Augustinas, popiežiaus Grigalio Didžiojo atsiųstas. Siųsdamas jį į tą sunkų darbą, popiežius patarė jam "ne laužyt žmonių papročių, negriaut pagonų šventyklų, o naikint tik tų šventyklų stabus ir, pašventinus triobesius, statyt Dievo aukurus su šventųjų relikvijomis, nes žmonės, pratę melstis tose vietose, lankys jas ir toliau ir melsis, bet jau tikram Dievui." Popiežius patarė jam nedraust pagonims kruvinų aukų, bet paverst jas puotomis krikščionybės šventėms minėt. "Tegul žmonės, kaip pratę, susirenka priprastomis dienomis pasilinksmint, tegul skerdžia gyvulius, bet lai daro tai ne stabams garbint, bet vardan tikrojo Dievo."

Pakrikštiję anglus - saksus, misionieriai ėmė tvarkyt naują bažnyčią ir steigtis vyskupijas. Čia jie susidurė su senaja Britanijos bažnyčia, kuri nenorėjo atsisakyt nuo savo tautiškų papročių, nenorėjo klausytis atėjunų vyskupų. Nors tarp tų dviejų bažnyčių nebuvo dogmatų skirtumo, tačiaus tarp jų kilo baisi neapykanta. Britai nekentė atėjunų, nenorėjo sveikintis su jais, valgyt prie vieno su jais stalo. Kova tęsėsi ilgai, galų gale laimėjo atėjunai. Britanijos krikščionįs pripažino naują bažnyčią ir jos viršininką Romos vyskupą. Nauja dvasiškija greitai sutvarkė bažnyčios gyvenimą, įkurė naujas vyskupijas ir uoliai ėmė skleist švietimą. Liko įsteigtos mokyklos, iš kurių paskui išėjo daug garsių krikščionybės platintojų savame krašte ir svietur. Įžymiausias tarp jų buvo Vokietijos apaštalas Vinfridas.

Vokietijos ir Galijos. Krikščionybė jau iki Vidfrido buvo išsiplatinusi kaikuriose Vokietijos dalyse, bet didžiuma priėmusiųjų krikštą buvo dar pusiau pagonįs. Jie pripažindavo tik pirmenybę krikščioniškojo Dievo tarp senųjų savo dievų ir slaptomis nesiliovė garbinę jų. Kaikurie dvasiškiai patįs dalyvavo aukaujant kruvinas aukas, valgė su kitais aukaujamųjų gyvulių mėsą, o paskui laikė krikščionių pamaldas. Kiti taisė amuletus su šv. Rašto žodžiais ir kabino juos ant kaklo, kad apsisaugojus nuo nelabojo.

Daug gavo pasidarbuot Vinfridas, kol jam pavyko panaikint pagonybės liekanas. Per 40 metų vaikščiojo Vinfredas ir jo padėjėjai po Vokietiją, aiškindami Kristaus mokslą, steigdami mokyklas ir vienuolynus. Vinfridas kelis sykius važinėjo Romon, priėmė ten latynišką vardą Bonifaco ir buvo popiežiaus išventintas vyskupu. Jis pasižadėjo ir prisiekė popiežiui klausyt Romos bažnyčios ir nesusidėt su vyskupais, priešingais šventajam Sostui.

Vinfridas Bonifacas gavo susidurt su vietine vokiečių dvasiškija, kuri, kaip ir senovės Britanijos bažnyčia, nenorėjo pasiduot Romos valdžiai. Kilusioje kovoje Bonifacą palaikė francuzų karaliai ir jis paėmė viršų. Vokietijos bažnyčia liko sutvarkyta Romos pavyzdžiu ir pripažino popiežių savo viršininku. Bonifacas buvo pirmas naujos bažnyčios arkivyskupas.

Popiežius pavedė Bonifacui sutvarkyt taipgi ir Galijos bažnyčios gyvenimą, kuris visai buvo iširęs. Ta bažnyčia, nors iš pat pradžios katalikiška, tačiaus tebebuvo Romos nepriklausoma. Bažnyčios viršininkai ten buvo francuzų karaliai. Bonifacas, popiežiaus įsakymu, sušaukė visą eilę Galijos dvasiškių susirinkimų, kur nustatė vidujinę bažnyčios tvarką: pašalino nuetikusius dvasiškius, atnaujino bažnyčios drausmę, užgindamas dvasiškiams ginklų vartojimą, puotavimą, medžioklę, privertė kunigus ir vienuolius klausyt savo vyskupų, o iš vyskupų pareikalavo priesaikos šventajam Sostui. Tokiu budu ir Galijos bažnyčia, kaip Ispanijos, Britanijos ir Vokietijos, pripažino popiežių viršenybę.

Bonifacas, sulaukęs senatvės ir jieškodamas kankinio mirties, dar kartą išsirengė krikštyt pagonų ir žuvo nuo jų (755). Katalikų bažnyčios Bonifacas pripažintas šventuoju.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH Hamburg American Line

NEW YORK—HAMBURG, DIRECT
Trumpiausi susisiekimai su visoms Centralinės Europos prieplaukoms.
LAIVAI IŠPLAUKIA KAS KETVERGĄ NUO PIER 86, NORTH RIVER, 46th ST., NEW YORK, KAIP 12.
Ruimai su 2, 4. ir 6 lovoms ant šių visų garlaivių. Specialiai valgomieji ruimai, rukymui rumai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikščiojimui dėniai, visas tas patvarkymas trečios klesos pasažieriams.
Laivai: Hansa, Bayern, ir Wuerttemberg, taipgi turi kelius speciališkus kambarius. Du nauji 20,000 tonų, 3-jų šriubų laivai RESOLUTE ir RELIANCE nešanti 1, 2, ir 3, kliasos pasažierius, pradės plaukiot nuo 2 gegužės, 1922, ir išplauks mainais kas antrą utarninką.
Dėl užsakymų kreipkitės prie musų agentų arba į
UNITED AMERICAN LINES, INC.,
39 Broadway, —— New York, N. Y.

Geras patarnavimas pasažierams. Tikras lietuviškas valgis.

CUNARD-ANCHOR

YRA agentas jusų mieste, arba arti. Pasiteirauk pas jį.

SPECIALIŠKOS KAINOS: Į PILAVĄ $106.50, Į KAUNĄ $107.50. PER SOUTHAMPTON.

Aquitania — 21 kovo.

Atvažiavus į Southampton, pasažierai bus perkeliami ant kitų musų laivų, kuriais pasieks PILLAU į devynias dienas.
3 kliasos pasažieras gali gaut kajutas del 2—4—6 ypatų. Privatiškos kajutos del šeimynų. Kelionę prižiurės vienas iš musų viršininkų, kuris rupinsis bagažu, pasportais, ir tt., visai dykai. Vokiškos vizos nereikia. Visi gali važiuot.

SPECIALIŠKOS KAINOS: Į PILLAU $106.50, Į KAUNĄ $107.50. —2trą KLASA $155. Taksų $5.

KITI IŠPLAUKIMAI:

PER HAMBURGĄ
CARONIA — 8 bal.—13 geg.
SAXONIA—18 bal.—25 geg.
Kainos 2-tra kliasa $130; 3 kliasa $103.50
Taksų $5.00.

PER SOUTHAMPTON, LIVERPOOL ir GLASGOW:
ASSYRIA —— Kovo 17
CASSANDRA (Iš Portland) 30 Kovo
ALBANIA (pirma kliasa) bal. 1-mą
ASSYRIA (iš Bostono) bal. 18-tą
$110. Taksų $5.
Per Angliją į LIBAVĄ

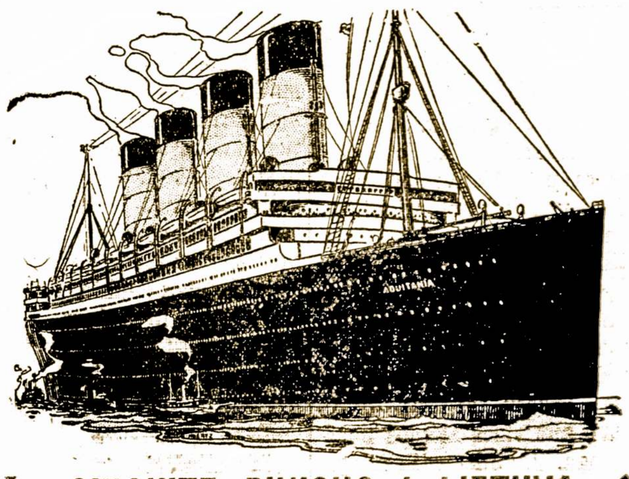

SIŲSKITE PINIGUS Į LIETUVĄ ANT VELYKŲ.

Pakol kursas dar žemas, pasinaudokite, siųskite pagelbą savviemsiems.

ŠIANDIEN KURSAS $5.40 UŽ 1000 AUKSINŲ.

Siunčiant dideles sumas, duodame speciališkai žemą kainą. Pinigus pasiunčiame pagal dienos kursą

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury St., Worcester, Mass.

AUGINIMAS VIŠTŲ
IR
Kaip jas užlaikyt, kad iš jų turėjus naudą.

(Tąsa)

Šiaip lesint reikia reguliariškai ir nesigailėt joms tyro vandens. Laikyt jas švariai. Švarumas patinka vištų pirkliams, o ypač švariai reikia užlaikyt baltasias vištas, kada jos yra riebios.

DAR APIE LESINIMĄ.

Niekad nereikia lesint sykiu vištas, antis ir žasis, bet visus skyrium. Antys lesa labai greit ir godžiai, todėl jos niekad nėra alkanos. Vištos nuokart lesa greitai, tik kiek užlesę, pamažėli ir atsargiau rankioja sau tai, kas joms labiau patinka. Gi žasįs budamos didelėmis ir todėl reikalaudamos daugiau maisto, su antimis ir vištomis negali spėt palest ir todėl liekasi alkanos. Jei jos gali rast maisto savo ganyklose, tai šiek-tiek pasirankioja, bet jei ganykloje nieko nėra, tada dėl alkio jos sukusta ir nustoja augę. Todėl patartina, visus šiuos naminius paukščius pasistengt lesint skyrium.

XIII.
KĄ PAUKŠČIAMS DUODA DOBILAI.

Abelnai sakant, naminiams paukščiams dobilai duoda didelę naudą. Dobiluose yra daug azoto ir kalkių sudėčių, o jos daug pasitarnauja vištų dėdingumui. Geros produkcijoj pasekmės duos gana aiškiai kiekvienam suprast, kad kiaušinio svarbiausiomis sudėtimis yra azotas ir kalkės. Iš visų žemės naudingiausių maitingumo sulčų, dobiluose yra daugiausia kalkių. Štai pavyzdis:

Rušis pašaro 200 svarų:	Kilog. kalkių:
Balti dobilai	33.48
Raudoni dobilai	27.90
Pupos	1.65
Rugiai	1.22
Miežiai	1.06
Kornai	0.98
Kviečiai	0.90
Žirniai	0.58

Šita lentelė mums parodo, kad 200 svarų pašaro grudais yra tik 1 svaras kalkių, kada baltuose dobiluose kalkių turime 33 kartus daugiau.

Vištos, kurios yra lesinamos vien grudais ir neturi progos sau pasijieškot kalkinių substancijų, arba jų negauna, deda kiaušinius su labai plona plėve, arba visai be jos.

Apart kalkių dobiluose dar yra daug baltymo, reikalingo raumenų suaugimui; yra dobiluose dar ir kitokių substancijų, kaip fasforas, siera, magnezija ir tam panašiai. Tad, norint, kad vištos gerai dėtų, ir dėtų gerus kiaušinius, butinai joms reikia duot tokį maistą, kuriame yra visos augščiau paminėtos sudėtys, o tokiu maistu ypatingai yra dobilai. Dobilai palengvina sugrumuliavimą, o žiemos metu atstoja žaliumynus, ir palaiko vienodą svarumą.

Dobilai, vištoms skiriami, turi but smulkiai supjaustomi, akselio pavidalan ir paskui per valandą laiko juos reikia virt su vandeniu, kad taptų minkštais. Paskui sumaišyt juos su miltais, ar kruopomis, panašiai: Jei sausų dobilų turėjome 2 litrus, tai prie išvirtų reikia pridėt 1 litrą miltų ir viską sumaišyt. Tokį mišinį reikia padaryt iš vakaro, kad rytojui jį turėjus prirengtu. Toks mišinis turi malonų kvapą ir yra gardžiai lesamu kaip senų, taip ir jaunų vištų. Tik dobilus verdant reikia pridabot, kad butų vandenio užtektinai, kad jie sausai ne sušustų ir ne prisviltų.

Tuom patim reikia dar primint vištų augintojams, kad jie savo vištoms vasaros metu nesigailėtų žalių dobilų, ir žiemai ne užmirštų jų užtektinai prisidžiovint.

XIV.
KAS VEIKIA ANT SVARUMO.

Kiaušinių svarumo atžvilgiu daug patėmyta svarbių pasargų tose šalyse, kur yra išsišakojusi kiaušinių pirklyba. Patirta, kad pirkimas kiaušinių nuo svarumo, o ne nuo jų skaitliaus, labai pakėlė vištų auginimą. Ir stebėtis reikia pas mus dar ikišiol užsilikusiu papročiu, pirkliaujant kiaušiniais nuo stukių, kas yra dalia neteisybės. Kur pirklyba kiaušiniais yra varoma labai plačiai, žinoma, kas ten juos spės suskaityt, kuomet milijonai jų turi perėit per rankas kasdien. Smulkieji pirkliai, superkantieji kiaušinius stukiais ir leisdami juos rinkon, visuoemt perrenka, didesnius pardavinėja stukiais.

Šita priežastis privertė daugelį vištų augintojų prasimanyt itališkos veislės (minorra) gaidžius, kad prisiveisus šitos veislės vištų, nes jos deda didesnius kiaušinius, ir beto dar jos labai dėdingos. Centralinėse ir šiaurvakarinėse valstijose dėdingiausiomis vištomis yra maišytos veislės, vietinės, su pargabentomis iš pietinių valstijų. Bet ir veislė nieko ne gelbės, jei vištos bus menkai ir netikusiai maitinamos ir užlaikomos, ką kiekvienas privalo gerai atmint. Dar apart visko, reikia ir tai atmint, kad grudais jas lesinant, grudus reikia duot brandžius, sunokusius ir sveikus, o ne supuvusius, sudygusius ir niekam netikusius. Grudai, užaugę geroj ir derlingoj dirvoj visuomet duos pasekmes dideliais kiaušiniais geresnes, negu toki grudai, kurie augo dirvoj nualusioj ir ne derlingoje.

Prie geresnės dirvos ir vištų gyvenimas yra geresnis, nes prie tokios dirvos visuomet yra daugiau vabalų ir kirmėlių, kurios vištoms duoda dvigubą naudą, nes viena, vabalai su kirmelėmis duoda dalį gardaus maisto, o antra, jos yra priverčiamos bėgiot juos gaudant, kas prisideda prie geros sveikatos palaikymo. O tas viskas atsiliepia ant gero dėjimo ir tvėrimo didelių kiaušinių. Šitą viską patvirtina ilgų metų praktika ir prityrimai. Ir todėl nėra stebėtina, kad vienur, kur to visko pridabojamą, vištos duoda žmonėms didelę naudą, o kur to visko nepaisoma, kur iš vištų tik naudos reikalaujama, o jų buviu, jų gyvenimu ir sveikata nesirupinama, ten žmonės nusiskundžia, kad vištų laikymas ne užsimoka.

(Toliau bus)

SVEIKATA.
Rašo
Dr. F. S. Zurwell.

SUVIRŠKINIMAS MAISTO.

Daugelis gali važiuot automobilium, bet ne visi supranta automobiliaus mechanizmą. Daugelis stovi prieš veidrodį ir visai mažai mato patįs save. Visi valgo, bet ne visi žino kaip kunas sunaudoja valgį.

Palaikymui gyvasties, maistas turi but iš sekančių svarbiausių sudėtinių.

1). Proteinų, kuriuos gauname iš liesos mėsos ir kiaušinių; 2). Carbohydrate, kuriuos gaunam valgant duoną, bulves ir cukrinius valgius; 3). Riebalus ir mineralus.

Proteinai reikalingi auginimui ir pataisymui nusidėvėjusių dalių. Proteinai galima panaudot dėl šilumos ir energijos. Suvirškėjimas proteinų prasideda skilvyj ir baigiasi mažose žarnose. Virškintojai proteinų yra sekanti enzymai: **pepsin, hydrochloric acid, rennin,** kuris sukleka pieną, ir plonose žarnose **trypsion** ir **enterokinase.**

Virškėjimo sultįs, antai: **gastric, pancreatic** ir **succus intericus** (plonų žarnų sultįs). Produktas esantis dėl absorbcijos (sugėrimo) yra **proteoses, peptons** ir **amino acid.** Šis produktas ne skilvyj, bet mažose žarnose pasiekia absorbcijos stovį. Gi išmatos iš to: šlapumas, uric acid, urates, sulphates, sodium phosphates ir hanthinai.

Krakmoliniai valgiai pagamina šilumą, energiją ir augina taukus. Suvirškėjimas krakmolo prasideda burnoj ir užsibaigia mažose žarnose. Enzymai virškėjimu krakmolo yra ptyalin ir maltose. Virškėjimo sultįs, —seilės ir žarnų sultįs. Pasekmės iš tokio suvirškėjimo persikeičia krakmolas į **maltose** ir paprastą cukrų, kuriuos sugeria plonos žarnos ir išmeta laukan per odą ir plaučius, kaipo carbonic acid ir vandenį. Toki cukrai suteikia šilumą, energiją ir sukrauna taukus. Cukrų suvirškina plonose žarnose, žarnų sultįs, kurioms pagelbsti **lactase** ir **invertase** perkeičiant cukrų į paprastus cukrus. Cukrus ir gi buva išmestas per odą ir plaučius, kaipo carbonic acid ir vanduo.

Riebalai irgi pagamina šilumą ir energiją. Paimant daug riebalų valgiuose, jei viduriai pajiegia suvirškint, reikia tikėtis nutukimo. Virškinimas riebalų prasideda skilvyj, bet labai nežymiai. Plonose žarnose visokios kokybės maistas buna galutinai suvirškintas. Riebalų fermentai šie: **gastric lipase, tulžies rugštįs** ir drus kos. Sultys virškinimui riebalų: **gastric, pancreatic** ir tulžies. Rezultatas iš suvirškytų riebalų: fatly acids, glycerinas ir muilas. Riebalų liekanos tik carbonic acid ir vanduo, kurias išmeta laukan per plaučius ir odą.

Mineralai reikalingi atbudavojimui nusinešiojusių celių ir pažadinimui augimo, ypač mineralai reikalingi kaulams ir dantims. Mineralų nereikia virškyti, nes absorcija jiems liuosa skilvyj, plonose ir storose žarnose. Mineralus išmeta laukan storos žarnos ir inkstai.

Vitaminai sutinka absorbciją plonose žarnose, be virškinimo. Vitaminai padilgina augimą ir palaiko sveikatą gerame stovyje.

Vanduo nereikia virškyt, nes jis pereina liuosai per skilvio sienas, bet svarbiausia vanduo pereina per storas ir plonas žarnas. Vanduo visados reikalingas ir svarbus faktams maiste. Vandenį išmeta laukan inkstai, oda, plaučiai ir storos žarnos.

Rasi bus aišku, kad maistas turi but įvairus, kad palaikytų sveikatą geroj tvarkoj.

Tinkantis maistas, tinkamai sunaudotas, yra geriausiu vaistu. Reikia vengt vienodo maisto per kelias dienas.

Vienodas maistas per ilgą laiką kaipo taisyklė, išvysto sistematiškas ligas.

Iš visų maistų tik pienas turi visas reikalingas kokybes. Kiekvienas žmogus privalo paimti mažiausia dvi kvortas pieno, kasdien. Ypač augantis, minkštas svietas, turėtų neužmiršt, jog pienas reikalingas augimui, stiprėjimui kaulų ir dantų, nes pienas turtingas kalkinėmis druskomis. Tik kalkinės druskos palaiko kaulų stiprumą. Piene randasi organiškos geležies, o geležis nudažo veidus raudonai.

—o—

KIBIRKŠTĖLĖS.

Lietuviškų laikraščių redaktoriai vis skundžiasi, kad jie sunkiai dirba, ir vis ne apsidirba. O man rodosi, kad mažiausia ir tai lengviausis darbas. Nu kas čia per darbas? Pasiėmiai šmotą popieros, parašiai ant jo didesnėmis raidėmis "peržvalga," paskui po to prilipdei iškirpęs šmotą iš kito laikraščio, paminėjai jo vardą, paminėjai kito, ir vėl kitą šmotą iškirpęs prilipdei, ir vėl tą patį, ot, žiurėk, jau ir pilnas laikraštis. Aš budamas redaktorium daugiau nieko ir ne talpinčia į laikraštį, tik "peržvalgą."

o

Iš spaudos išėjo 32 puslapių gnygutė "Kova po Giedraičiais," parašyta P. Druskiaus. Yra tai neva drama 6 aktų, bet nieko panašaus joje nėra. Kalba ir rašyba sudarkyta. Didžiausia kvailybė padaryta dalinant į 6 veikmes knygelę, kurią per 20 minutų galima iki galui persiskaityt. Ot, išeina koks Jonukas su Magdute, pasišneka apie 3 minutas, ir jau uždanga leidžiasi. Gana jau, gana, su tokiomis dramomis.

o

Tai....Lietuvos ministerija dar tik pažadėjo Suvienytose Valstijose paskirt lietuviškus konsulius, o čia jau Chicagoj vienas "lietuvių konsulis" garsinasi rauge, kad jis, "lietuviškas konsulis." Ir dar net vyžas duoda dykai lietuviams, važiuojantiems į Lietuvą. Mat koks geras, bjaurybė....

Tai Mat.

KAS KELIAUSITE Į LIETUVA?

PADĖKAVONĖ UŽ KELIONĘ.

Rėkščiai, Telšių apskričio, 7 Vasario, 1922.

MIELAS PALTANAVIČIA:—

Kelionė musų iš Amerikos į Lietuvą labai gerai nutiko. Viską, ką tamsta sakei buvo teisinga. Laivas mumis labai patiko, gavome gerą valgį ir gerą guolį. Breme išlipus, patiko mus jusų atstovas ir su geriausia priežiura parkeliavome į Lietuvą. Važiuodami per Berliną tiesiok į Eitkunus Jusų atstovas labai mumis gražiai patarnavo, be jo butų mumis labai painu atlikt visus kelionės reikalus su baksais ir su bankos reikalais. Su jo pagelba mes viską kuogražiausia atlikome, kaip namie. Todėl aš patariu kiekvienam lietuviui, keliaujančiam į Tėvynę su kelionės reikalais kreiptis pas p. M. PALTANAVIČIŲ, ypatingai linkiu kiek vienam savo draugui. Kelionė yra ne baikos, keliaujant be priežiuros žmogui kartais kainuoja labai daug vargo, baimės ir visokių atsitikimų. Keliaujant per p. Paltanavičių, žmogus gali buti sau ramus, nes jų sutaisyta kelionė keliauninkui yra labai maloni.

T. Lileikis, Rėkščių kaimas, Varnių valsčius, Telšių apskritis.

Pirmas burelis iškeliavo laivu America.

Pirmas burelis musų keliauninkų jau iškeliavo į Lietuvą pereitą subatą, 11 kovo, laivu America. Kelionė jų tęsis tiesiok per Bremą, Eitkunus į Kauną. Visi buvo labai užganėdinti, nes taip puikiai klojosi viskas, kad geriau nereikėjo ir visi pilnai užganėdinti iškeliavo į Lietuvą.

Antras musų burys keliaus 25 dieną kovo.

Kviečiame kiekvieną "Amerikos Lietuvio" skaitytoją pranešt savo keliaujantiems į Lietuvą draugams, kad kreiptųsi prie mus su kelionės reikalais. Nėra skirtumo kur kas gyvena, mes priduosim visus patarimus ir aprupinsime kuogeriausia su visais kelionės reikalais, taip kaip ir savo akimis matydami.

Neapsigaukite su kelione ir nepasitikėkite bile kokiems agentams, kad paskui nesigailėtumet. Rašykite pas mus, mes jumis suteiksime visas informacijas kokių tik reikės prie kelionės. Nepagailėkite savo draugams gero patarimo kreiptis pas mus. Mes parupinsim pasportą, prižiurėsim jusų bagažą ir jumi pačius visa kelione.

Kožną mėnesį mes turėsime burelius keliaujančių į Lietuvą. Taigi jeigu dabar dar nevažiuoji, pranešk mumis kada ketini važiuot, kad laiku viską gerai galėtume parupint jumis ir surengt.

Gerų laivų išėjimai:

Kovo 25, Lone Star State, Bal. 15, America, Bal. 29, Lone Star State. Gegužio 6, George Washington. Balandžio 4, Mauretania, Balandžio 11, Aquitania ir daugelis kitų laivų. Ant katro nori kelio ir kuriuom nori laivu, gali gaut šipkartes pas mus.

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

VIETOS ŽINIOS

Žmuidzinavičiaus prakalbos. Pereitoj subatoj po bažnytinėje salėje atsibuvo Lietuvos Šaulių atstovo Žmuidzinavičiaus prakalbos. Žmonių buvo artipilnė salė. Aukų Šauliams surinkta 300 doliarių. Žmuidzinavičius perskaitė surašą gautų aukų Šauliams iš Worcesterio lietuvių. Pasirodė, kad aukos gauta tik per Dailydą, Dėdyną, Čekanauską ir draugystes, nepriklausančias "federacijai." Tada kun. Jakaitis prisipažino, kad ikišiol jis Šauliams ne simpatizavo, bet dabar paaukauja 50 doliarių Lietuvos boną. Salės pašaliuose, tarpe publikos buvo ginčijamasi, kas Lietuvos reikalus geriau remia, tikrieji lietuviai, ar klerikalai. Pirmieji statė faktą, kad sulyg Zmuidzinavičiaus paskelbimo, Worcesterio klerikalai nėra davę cento Šaulių paramai, gi klerikalai teisinosi, kad jie aukavę Tautos Fondui.

Kun. Jakaičio ne dėkingumas—lenkams. Bostone einantis lenkų dienraštis "Kuryer Codzienny" piktinasi kun. Jakaičio ne dėkingumu lenkams. Girdi, 16 d. Vasario Worcesterio "perkunasy" apvaikščiojo sukaktuves 4 metų Lietuvos nepriklausomybės. Apvaikščiojime, kaip ir visuomet atsižymėjo "kunigas Jakaitis," kurs savo kalboj pasakė: "Tegul dreba lenkai, nes pavasaryj, kaip tik sniegas nušils, tai Lietuvos kariumenė su generolu "Zakauskas" sujus ir lenkus iš Vilniaus išvys net iki Varšavai." Ir užtai "biedaczysko kunigas" užmiršęs but dėkingas savo "stonui," nes jeigu ne lenkai, tai lietuviai dar ir šiadien butų pagonais....

Taip kalbėt, kaip kalba "Kuryer Codzienny," gali tik viduramžių tamsunas.

Natkevičiaus ir Žigelio prakalbos. Pereitame utarninke atsibuvo prakalbos iš Lietuvos atvykusių svečių mokintojo Zigelio ir buvusio Steigiamojo Seimo sekretorium, kapitono Natkevičiaus. Abudu kalbėjo apie klerikalų politiką Lietuvoj ir kaip ta politika kenkia Lietuvos atgimimui. Publikos buvo pilnutė salė, galėjo but apie 400. Aukų surinkta suvirš 300 doliarių.

Buvo atėjusių trukšmadarių, kurie klausimais iš publikos bandė sukelt betvarkę, bet tas ne nusisekė. Apart to dar policijai buvo įskųsta, kad kalbės priešvaldiški agitatoriai. Vienok atėję detektivai pasiteiravo, ir neradę nieko blogo, išėjo.

Didelis gaisras. Pereito utarninko vakare sudegė Donohue skalbykla, prie Vernon square. Prie gaisro gesinimo susižeidė 5 gaisrininkai. Gaisro padaryti nuostoliai pereina 60,000 doliarių.

Vagių dalininkas. Policija areštavo tulą P. Vichi, nužiurėtą kaipo vagių šaikos dalininką. Kišeniuje jo atrasta užtaisytas revolveris, kuriam jis neturėjo policijos leidimo, o jo namouse padarius kratą, atrasta daugybė pavogtų daigtų. Iki teismui jis palikta po užstatu 2,000 doliarių.

Areštavo dr. Brown. Už atlikimą nelegališkos operacijos ant M. Savickienės, apie kurios mirtį aną kartą minėjome, areštuota dr. W. Brown iš Cambridge, kurs paliktas po $10,000 užstato iki teismui.

Draugijų reikalai.

SLA. 57 kp. prakalbos. Ateinačioj nedėlioj, Lietuvių salėje atsibus SLA. 57 kp. surengtos prakalbos. Kalbėtojum bus Lietuvos šaulių atstovas A. Žmuidzinavičus.

Iškilminga vakarienė. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 16 kuopa rengia iškilmingą vakarienę, kuri atsibus 26 Kovo. Apart vakarienės dar bus ne paprastai įvairus programas. Tėmykite laikraščiuose paskelbimus ir pakvietimus. **Rep.**

Adomas ir Jieva. Pirmam pasirodymui Aido choro mokintojo, bus scenoje statyta operatė "Adomas ir iJeva" ir komedija "Dėdė atvažiavo." Abu šie veikalai yra linksmus ir juokingi. Juose dalyvaus visi gabesni Aido vaidintojai. **Rep.**

T. M. D. kuopa tvirtėja. TMD. 50 kuopa stiprėja ir auga gana žymiai. Pastaraisiais laikais jos susirinkime prisirašė 3 nauji nariai. Kurie norite gaut gerų knygų, tie privalo rašytis į šią kuopą. Metinė mokestis tik vienas doliaris. Norėdami gaut daugiau informacijų, kreipkitės prie **P. A. Dėdynas.**

Žmonės vis dar serga. S. L.A. 57 kuopos sekretorius K. Budinavičius skelbia, kad šioje kuopoje yra 12 ligonių, kas sudaro 2% šios kuopos narių. **Rep.**

L.U.U. kliubas gyvuoja. Pereitame susirinkime Lietuvių Ukėsų Kliubo, prisirašė 25 nauji nariai, visi jauni vyrai. Kliubas rengiasi ateinančiame pavasaryje visu smarkumu imtis prie statymo naujo sau vasarnamio. **Rep.**

PARSIDUODA

38 akrai žemės, pačiam miestely, 3 dideli fabrikai, prie pat štorų, strytkario, kas pasiskubins, pirks už $3500.

½ akro žemės, 3 ruimų namas, 2 vištininkai, netoli Quinsigamond, graži vieta. Kaina $1600.

Prie b-vės Parko, 13,000 pėdų žemės, 3 ruimų namas, parsiduoda už $1000.

2 akru žemės, dveji namai, 6 ir 3 ruimų, barnė, vištininkas, karvė, 3 kiaulės, vištos, miesto vanduo ir elektra, maudyklė. Kaina $5500.

Turiu tenementų ant rendos.

JONAS BUROKAS,
25 Millbury St., Worcester, Mass.

PAJIEŠKAU Juozapo Stoškaus, iš Batigalos par., Norgeliškių kaimo, Girdėjau, kad gyvena kur Pennsylvanijos valstijoj. Prašau atsišaukt.
Stasis Jasons,
BOX 459, Hudson, N. Y.

Kaip-kurie lietuviai sako negali gaut darbo. Mes reikalaujame tukstančių žmonių dirbt mums. Darbas lengvas, švarus, ir nuolatos. Užmokesnis labai gera. Jei nori gaut tą darbą, rašyk tuojaus, nelaukdamas, ir įdėk 4c. dėl atsakymo.
Z. A. EINIK OINTMENT CO.
106 City Hill St., Union City, Conn.

Vernon kalnas, savininkas parduos naujai ištaisytą 3 gyvenimų namą ant kampo, taipgi 2 gyvenimų namą ant Fairfax Rd. Prekė labai žema. Pirk nuo savininko, ir sučėdyk nuošimtį
50 HARLEM STREET,
(Ant antro gyvenimo)

ANT RANDOS 5 ruimų gyvenimas ant pirmų grindų su gazu ir elektra 27½ Millbury st. parsirandavoja už 15 dol. ant mėnesio. Norinti, kreipkitės pas—
KAZIMIERĄ VAITIEKŲ
97 Ward St., Worcester, Mass.

"AMERIKOS LIETUVIO" ATSTOVAS LIETUVOJE NUIMINĖS KRUTAMUS PAVEIKSLUS.

"Amerikos Lietuvio" administracija pasiuntė kamerą ir filmas laivu "Amerika" į Lietuvą, kad parvešt gyvą Lietuvą į Ameriką. Su Lietuvos valdžios leidimu pasirupinsime nuimt gražiausių ir įdomiausių paveikslų Lietuvoje ir parvešt į Ameriką, parodyt lietuviams amerikiečiams. Daugelis čia gyvenančių apsivietinę ir vargu kada grįš į savo tėvynę. Nėra to, kuris nenorėtų pamatyt savo gimtinio kampelio, savo namų ir savo namiškių Lietuvoje gyvenančių. Taigi kas norėtų, kad jo gimtinį namą, jo tėvus ir gimines pamatyt gyvus Amerikoje, kreipkitės pas mus mes pranešime jumis viską apie tokių paveikslų parvežimą.

Nelaukite ilgai, nes pavasariui prašvitus Lietuvoje linksmiausia ir geriausia tokius paveikslus nuimt. Rašykite pas mus dabar.

NAUJAI IŠĖJUSI IŠ SPAUDOS KNYGA

Kaip išsiimt Suvienytų Valstijų pilietiškas popieras jau gatava su visokiais paaiškinimais ir visokiais klausymais, reikalingais dėl gavimo ukėsiškų popierų. Dabar galite gaut "Amerikos Lietuvio" knygyne, prisiųsdami 30 centų. Kliubai imdami po didesnį skaitlių — gausite pigiau.

GRAŽIOS POPIEROS LAIŠKAMS (GROMATOMS)

Ką tik padarėme labai gražių tautiškų popierų laiškams (gromatoms) rašyt: su Lietuvos kunigaikščiais ir žirgvaikiais, ir tinkamais parašais. Taipgi yra laiškų tinkamų siųst ant VELYKŲ, su gražiais pasveikinimais. Didesnis džiaugsmas yra suteikiamas, kuomet laiškai, apart savo turinio, turi gražias reikšmes, ir yra artistiškai spalvuoti. Jusų giminės ir draugai geriau atsimins jumis, jei pasiųsit jiems po tokį laišką. Jie yra labai pigus, kainuoja po 5 centus už vieną, arga 50 centų už tuziną. Su laiškais prišiunčiami ir atspausdinti konvertai del siuntimo Lietuvon. Pasiskubinkite užsisakyt, nes greit juos išperka, ir, jei norit pasveikint savo mylimus namiškius su pavasarinėmis šventėmis, dabar kaip tik laikas rašyt.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

DABAR PRADĖK PIRKT
CHALLENGE PIENĄ
Ir taupyk Leibelius, kad gavus Brangių Dovanų.
Rašyk bile vienų iš adresų, esančių ant kitos leibelių pusės del paveikslinto Dovanų Katalogo.
"Apsimoka Taupyt Leibelius."

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ LIETUVĄ PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ
Važiuokit visi parankiu ir tiesiu keliu!
Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenkia Lenkų juostą (karidorių)
VISA TREČIA KLIASA PADALINTA Į KAMBARIUS 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų.
LATVIJA išplauks——Kovo 22-trą
POLONIA išplauks — Balandžio 5-tą
Trečios Kliasos kainos į:
HAMBURGĄ $103.50—PILIAVĄ $106.50 — LIEPOJŲ $110.—
Delei laivakorčių ir žinių kreipkitės prie savo agento.

Ar Jus Kankina Pleiskanos?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jums Galvos Odą Niežti?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jųsų Plaukai Slenka?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jųs Norite Apsaugoti Juos?
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui savo plaukų gražiais ir tankiais
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui galvos odos sveikai ir švariai
NAUDOKITE Ruffles
Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba tiesiog iš išdirbėju per paštą už 75c. bonką.
F. AD. RICHTER & CO.
3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPSINĖ
"Cit neverki mano mažulėli — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO čiučia-liulia."
Greičiau bėgki į aptieką ir nupirki 35c. bonką
BAMBINO
Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofise
Arbatinis šankštukas tuojaus pašalins kuditinai pašalins užkietėjimą. "Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus!"
Motinos! Jeigu jųsų aptiekorius neturi jo, tai prisiųskite 40c. pašto markėmis tiesiog į
F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York.

PAJIEŠKAU brolio Kazimiero Jurgaičio iš Domantų kaimo, Šiaulių val., ir apskr. Pradžioj karės buvo pabėgęs iš Lietuvos į Rusiją. Prašau suteikt informacijų jei kas žino.
J. Jurgaitis,
3123 S. Union ave., Chicago, Ill.

Prieš karą susirašinėjau su broliu Stanislovu Dubicku, po antrašu S. Dubicki, Saint Bonifacius, Combria Co. Pa. Dabar negaunu atsakymo. Meldžiu priduot tikrą antrašą.
J. Dubickas,
Pilviškiai, Vilkaviškio apskr. Lietuva.

PARDUODAM mašinas gasolinu varomas, del malkų piaustymo, meltžimo, žemės išlyginimo, del vandens traukimo, ir šiaip dėl abelno ukės darbo. Taipgi taisom visokias mašinas.
GEO. L. FAIRBANKS & SON,
166 Union Street.

Faundrės darbininkai!
Kurie nori mokintis daryt geležines paipas ir šiaip dalykus, mokesnis išpradžios $3.00 ant dienos besimokinant. Už 2—3 savaičių, kuomet išmoksta, po $6.00 ant dienos. Tik tie, kurie nebijo sunkiai dirbt lai atsišaukia.
National Foundry Co.
10—10 Sandford St. arti Flushing ave.
BROOKLYN, N. Y.

Automobilius parsiduoda pigiai.
Kreipkitės pas —
P. P. STEPONKUS,
107 WARD ST., Worcester, Mass.
(11—13)

PARSIDUODA iš priežasties ligos, 3 gyvenimų ir 2 gyvenimų, naujai ištaisyti namai ant Vernon Kalno.
50 HARLEM STREET,
(Ant antro.)

STEBUKLINGAS PASIULYMAS. Parduosiu ant trumpo laiko ukes, kurias galit išsirinkt iš 500, labai nupiginta preke, įmokėt tik $800. Yra gyvuliai, namai, ir viskas. Žinias suteiksiu dovanai.
P. D. ANDREKUS,
2141 W. 24-th St., CHICAGO, ILL.
(11—12)

PARSIDUODA FORNIČIAI 3-jų kambarių; forničiai geri, parsiduoda visi tuojaus. Atsišaukite iki 29 d. šio mėnesio.
A. TIKAIZA,
2 Taylor St., 2 lubos, Worcester, Mass
(11—12)

KILA IŠGYDOMA.
Su Stuarto Plapao Paduškaite. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kjlos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsime jums išmėginimui visai DYKAI.
PLAPAO LABORATORIES,
3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Kaslink geresnio dantų taisymo už pigiausią kainą, pasiklauskit Dr. Dupuis, 544 Main st. Worcester, Mass. Jis peržiurės dantis dovanai.

Parsiduoda Pigiai
UKĖS.
Netoli manęs parsiduoda trįs ukės, labai pigia kaina. Norintiems pirkt, galiu suteikt pilnas informacijas apie jas.
JOSEPH GERIBO,
(10—11) SCOTTVILLE, MICH.

KUNUI REIKALINGA GELEŽIES.
Ar žinai, kad negalima gyvent neturint geležies sistemoj? Be jos, negalima turėt gerą sveikatą. Tukstančiai žmonių miršta iš palengvo del geležies nedatekliaus. Jie yra išbalę, neturi kraujo, be energijos, ir stiprumo, raumenįs yra išklerę, neturi ambicijos, valgis netinka jiem, greitai nuvargsta ir susinervuoja. vienatinis budas sveikatos atgijimo yra vartot užtektinai geležies. Geležis padaro kraują raudonu, gyvu, ir sveiku.
NUGA-TONE, stebėtina gyvumo gyduolė, turi daug geležies. Geležis vartota Nuga-Tone yra gerai sutaisyta, ir geresnė negu kitose gyduolėse. Nėra geresnės gyduolės su geleže, kaip Nuga-Tone. Vien del to, daug žmonių vartoja ir gauna puikias pasekmes iš Nuga-Tone. Apart to, yra [illegible] gyduolės Nuga-Tone, kurios sudaro paikiausią gyduolę visame pasaulyje. Nuga-Tone yra pilnai gvarantuojama. Jei neduoda pesekmių, pinigai bus sugrąžinami. Užtektinai del vieno mėnesio kainuoja $1.00. Parduodama visose gerose aptiekose. Jei nėra, mes prisiųsim paštu.
NATIONAL LABORATORY,
1018 S. Wabash ave., CHICAGO, ILL.

Lietuvis Fotografas ir Maliorius.
Puiki, Nauja-Galerija!
Jeigu jums pabodo kitų fotografistų darbas ir nesate užganėdinti, kreipkitės pas mane; užtikrinu, kad savo darbu užganėdinsiu. Padirbu paveikslus visokio įvairumo. Kainos numažintos.
JONAS ČERNIUS,
8 Vernon St., Worcester, Mass.

$5.00—Auksiniai Dantįs.
Ištraukiam — pataisom dantis be jokio skausmo.
Dr. D. M. Konjoyan
DENTISTAS
44 Front St.——(virš Sherer's)
Atdara vakarais iki 7 val.

DR. F. S. ZURWELL
Lietuvis burnos Chirurgas ir Dentistas.
25 Millbury Street,
Telephone C. 3721 J.
Worcester, Mass.
Nedėliomis pagal sutartį

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyti skaityti arba dirbti, ateikite pas mus ir mes pritaikysim jumi akinius, kurie jumi pagelbės.
POPE OPTICAL CO.
397 Main St., Worcester, Mass
(Viršui Moulton's krautuvės)

APTIEKA
Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.
Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rųšies.
Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų.
Norėdami sučėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per Ekspresą.
A. BUDREVIČIUS,
Provizorius.
93 Millbury St., Worcester, Mass.

Suite 71. Tel. Park 7636
DR. RUTH F. BERNOT,
Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcester Mass.

FREEMAN KEPTUVĖ
75 Millbury St.
Męs parduodam geriausią duoną ir pyragus žemiausia preke. Taipgi namie daryta sviesta, ir šviežius kiaušinius.

ROPER & RASIS
Šermenų prižiurėtojai.
123 Oak Street, New Britain, Conn.
Mes esam pirmos kliasos graboriai. Mandagus ir geras patarnavimas. Dieną ir Naktį. Ofiso telefonas 2632—2.
Jonas Rasis, gyvena,
15 Seymour St., New Britain, Conn.
Telefonas 1605—4.

KAM KENTĖT REUMATIZMA—GYDUOLĖ SKROM IŠGYDYS.
Jeigu sergi su reumatizma ir jokios kitos gyduolės tau nepagelbėjo, nusipirk bonkelę gyduolių Skrom, jos tamstai pagelbės, taip, kaip ir daugeliui žmonių pagelbėjo Worcesterio mieste ir kitur. Norint jų patikrinimo, adresus galėtume prisiųst.
Čia paveikslėlis yra išradėjo F. Lipnevičiaus, kuris tas gyduoles sumanė padaryt. Jų galima gaut pas mus, prisiunčiant $1.25. Rašyk ir pinigus prisiųsk, gyduoles tuojaus apturėsi.
M. Paltanavičia,
15 Millbury st., Worcester, Mass.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane,, po numeriu—
15 MILLBURY ST.
Tel: Park 8177. Worcesteryj.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATĄ.
Nuo niežtančių išberimų—vartojant
SEVERA'S ESKO
Antiseptiškas Mostis
Vartojamas nuo niežų, išberimai ir kitokių odinės ligos.
KAINA 50c
Klauskite pas aptiekorius.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Antanas J. Milleris,
Lietuvis advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Nutrinkite savo skausmus Reumatiškus, Neuralgiją, Šlubuną, Nikšterėjimą, Ištempytus Muskulus, Dantų Skaudėjimą, Galvos Skaudėjimą, Peršalimą.
Tėmykite, kad butų INKARO VAISBAŽENKLIS.

Tel. Park 7761.
Dr. F. Matulaitis,
8 Vernon St., Worcestery
Ofiso valandos:
1 to 3 P.M. — 7 to 8 P.M.
Nedėliomis nuo 1 — 3 P. M.

LIETUVIS
FOTOGRAFAS.
IR MALIORIUS.
Nufotografuoja ir numaliavoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:
Stanislovas Bajierčius
24 Millbury Street,
Worcester, Mass.

WORCESTERIO
Penkių Centų BANKĄ.
316 MAIN STREET
TURTAS — $20,000,000
Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekviena mėnesio.
Bankos valandos:
Kasdieną nuo 9 ryte iki 3 po pietų.
Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. po pietų.
Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 vakare.

DR. TESSMER,
Dentistas.
Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą.
306 Main St., Worcesteryje.
OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai.